

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 84 korona.
 Három hónapra ..... 26 korona.
 VIDEKEN:
 Egy évre ..... 88 korona.
 Három hónapra ..... 28 k. 40 f.
 HIRDETÉSEK:
 A hirtetés első sor egyezer 80 fillér.
 Minden következőnél 16 fillér.
 Bélyegdíj külön 80 fillér.
 Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 332.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

VEZETŐSÉGI SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, január 3.

Mai számunk több közleményei:

- **Kezdenek: Csődbejutott század.**
- **Nevezetes momentumok.**
- **A transzváli háború.**
- **Hajbakapott primadonnák.**
- **Gyermekgyilkos anya a bitófán.**
- **Arany kardbajt.**
- **Tűzoltók ünnepe.**
- **Társas: Válgjunk el! Irta: Erdős Renée.**
- **Regény-Csarnok: Dr. Moreau szigete. Irta: H. G. Wells.**

Csődbejutott század.

Arad, január 2.

Azt se tudjuk, egészen elfogyott-e már, vagy maradt-e még belőle valami? A kiknek leginkább kedvezett, a pápa és a német császár, azok türelmetlenül bucsuztatják; ellenben az elmélet szürke világa minden áron marasztalni akarja még egy évig, pedig semmije sincs már, a mivel az emberiség javára lehetne és ha van még belőle valami hátra, félős, hogy aféle valami lesz, mint az egyszeri ebéden a fekete leves.

Olyan formán tűnik föl a múlt század, mint egy vén rué a halálos ágyán, a ki aint és minden próbált a végén gazdag örökséget, mely a tizenhatedik század utolsó évtizedeiben támadt az emberiség számára.

Kevés lett volna egy század, kevés lesz talán egy évezred is arra, hogy a némas jelige egészen vérré váljék az

emberiség testében, de hogy ily kevés jutott belőle idáig, az csak úgy érthető, hogy javarésze eltikkadt a hűtlen idő kezén.

Meddig jutottunk a szabadság dolgában? A militarizmusig. Legénységétől élemedett koráig a röghöz kötve készenlétben kell állania minden fegyverfogható embernek és idegen, a polgáriakon kívül álló hatóság rendelkezéséhez képest, többkevesebb időre félbe szakítva rendes, kenyérkereső foglalkozását, katonai szolgálatokat kénytelen teljesíteni. Ez az intézmény a drágaságával és a pályatorés meg a családalapítás nehezítésével egyaránt támadja világszerte a nemzetek vagyoni, fizikai és erkölcsi erejét.

Az államháztartás végtelenig fokozott igényei a legkülömbözőbb monopóliumok és közvetett adók százával köpülőzi a közkeresetet; ez, valamint a biztonságáért remegő és csendes ahító ideges államrend aggalmas igyekvéssel tartja nyilván az egyesek köz- és magánéletét, és egy tul-tengő bürokratizmus gyökérszálaival hálóza körül lassanként a társadalmat az egész kontinensen.

A mint az egyéni szabadságnak, úgy a köztársaság és demokráciának elvét is az abszurdum vitte a századvég. A reakció kitalálta a módját, miként lehessen az intelligens középosztály és a szorosabb értelemben vett polgárság vezérszerepét a közügyek alkotmányos intézése körül épen a jogegyenlőség nevében örökre meg-

dönteni. Az általános szavazatjog lassanként a nagybirtok, tőke, papság és a proletáriátus között osztja meg a népek képviselőletének hatalmát, míg ellenben ott, a hol az alkotmány testébe ez az emeltyü még bele nem szorítható, ott a parlamentarizmus és vele a közszellem a kisebbség legitimált erőszakossága, az obsztrukció által lesz kompromittálva és teljesen erőszegetté deformálva.

És mintha az emberi szellem ragyogó fénye is mindinkább homályosodnék. A csodás találmányok bámulatosan könnyítik a megélhetés harcát, de úgy tetszik, hogy a mesterséges invencziók ezernyi mécslángja nem küzdheti le a borulatot, mely a felvilágosodottság napjának fogyatkozása folytán az emberiség lelki világára ereszkedik. A tudomány csődjét mondta ki a nagy nemzet legtekintélyesebb havi szemléje és ezernyi viszhangot keltett a képtelen szózat. Meghibbant a természettörvényeinek állandósága és általános érvényébe vetett hit; a szerves világ evolúciójának zseniális tanát a természetes kiválásról ugyanaz az államférfiu czáfolgatta egy tudományos gyülekezet előtt az időnkénti újra teremtések elvével, a ki ma Angliát egy szabad nép leigázásának mércénytelével szegénytelen válságokba vitte.

A klerikális reakció hihetetlen mérszésggel üti föl mindenütt a fejét a papaság növekedő hatalmának árnyában, s a mit ez utóbbi politikai befolyásából

TÁRCSA.

Válgjunk el!

Irta: Erdős Renée.

Es jött oly perc, mikor a szívem fájt, akkor is voltál a igazszálóm. Es jött oly perc, mikor testileg-likileg megtörve körigyon feküdtem, akkor teáptálál — gyöngélebben az édesanyámnál. S jöttek lázas, szörű ójszakák, rémséggel-eljes, szörnyü látomások, akkor is te virrasztálál az ágyam fejél és puha kezzel te töltöd le homlokomról a hideg veritéket.

Es amikor szerelemágyó szívem fékelen háborgását láttad, akkor te voltál az, a ki szerelemről szóltál: sebben, ékesebben, gazabban, mint bárki a viigon, és el tudtad ítélni velem, hogy szerete, hogy téged szeretlek.

Te, a gyöngéd, az irgalmas, te maga a mégtetesül jószág! En bivadollak téged, a mindenség ura előtt! Megcaltál engem! Csutosan félrevezettél! Legsentebb érzéseimet mind kizsákmányoltad az igaz, valódi szerelem szent kizsákmányolat. Es tid volt a lelkem, tied mindem gondolatom. Gókjaimat bitoroltad bánatomban, örömömben jortalanul osztokodtál, mert én téged nem szerettelek soha, én csak vonzódtam hozzád, ávaságomban, rideg magányomban, mert nem volt senkim, a ki szeretett volna, a ki küzdelneim közepett bá-

torított volna, csak te magad, te áldott lelkü család, te irgalmas tolvaj. Szegény, szerencsétlen lélek, a ki oly kevéssé vagy hibás a bűnben, a mit elkövettél, mint a hogy a szenvedésed nem érdemled, most a mikor elkövetkezett a leszámolás órája.

... A félhomályu szoba csendjében ugy hangzottak el e szavak, mintha láthatatlan, szellemajk zokogta volna el mondhatatlan mély fájdalom hangján.

Es a tompa csendben nem hallatszott más válasz, mint egy halk, hosszú sóhajtás a férfi ajkáról, aki összegörnyedve ült az asztal mellett és halvány fejét kezére hajtotta.

El kellett jutnunk idáig — folytatta a leány, mély reszkető hangon — el kellett jutnunk idáig! Meg kellett neked mondanom az igazat, nehogy azt hidd, hogy tovább is tudsz még ámitani ezekkel a szintelen meséssel, halvány árnyékával a valódi boldogságnak.

Nem, többé meg nem csalsz!

Tudom, hogy a hozzád való érzésem nem szerelem, hogy sohasem volt az, s hogy a boldogság nem halovány árnyék, hanem csupa ragyogás, csupa gyújtó napfény, mely éget és perzsel, gyönyörre gyújtja a vért — az a szenvedély, az a mindent letipró, diadalmas szenvedély — az a boldogság — az!

Magasra emelt fővel, szikrázó szemekkel egyenesedett fel ültéből a leány és kezét egybekulcsolta.

— Hagyj el — suttogta fülébe, inkább kérő, mint parancsoló hangon.

— Hagyj el! A mi összekapcsolt sorsunk, maga az élő kárhozat. Te elégsz mellettem, én pedig megfagyok melletted. Keress magadnak mást, olyat, aki hozzád való. Aki megért téged! Egy szelid leánykát, akinek a szive olyan csendesen, nyugalmasan tud verni, mint a tied. A ki beéri a te nagy, nagy gyöngédséggel, jószággal, a szerelmeddel, mely csupa szümméz! Edes, de megittasodni nem lehet tőle. En nem szeretem ezt a csendes, igénytelen szerelmet. Nekem olyan kell, ami megfélemlítsen, a mi tisztelettel tölt el. Ami megráz, ami fölemel, a mely ver, ostoroz megöl — és mégis életet, mint maga a napfény!

... A férfi zokogott.

— Ne sirj! Ne nehezd meg a válást! Ha így látalak, a szívem fáj érted. Szánlak s azt mondom magamban: Szegény!

De szeretni még sem tudlak. Ne sirj! A mi utunk ketté szakad mától. Így akarja ezt egy felsőbb hatalom. Talán a te javadra. Mert szirtes örvény az én utam. Meredek a széle. Alattam az örvény, fölöttem a vihart rejtő bus, felleglen égbolt. Körülöttem ember-rengetegnek szeretlen képe. En nem félek tőle. Egymagamban jártam eddig, vezetőtárs nélkül. Nem remegtem, nem ingadoztam, utat nem tévesztettem. A mióta te vagy mellettem, lassu, tétova a járásom, bizonytalan a lépésem. Te mögöttem jársz a kezemet fogod s én minduntalan attól lélek, hogy egyensúlyt veszelve lebukol s

a mult század lángjában vesztett, visszakeresztet most a pietikus társadalomban százszorososan és van okunk nekünk is aggódni azon vívmányokért, melyeket szerencsés körülmények között a nemzeti közérzet egy bámulatos — talán sokáig vissza nem térő — föllendülése révén magunknak kivivtunk. De semmi sem jellemzi a század szellemi dekadenciáját jobban, mint a világszerte divatos lett hit a kísértet-járásban, a szalonképessé lett babonában, mely ma a klasszikus bölcsélet helyére toladodik, óriási irodalommal bir és hívőinek milliói megközelítik a nagyobb vallásfelekezetek tagjainak számát is.

Az *egyenlőség* ideáljának gyakorlati megvalósulásából se sokat hagyott meg számunkra a tűnő század. A hol a rang és a születés révén nincs válaszfal, megvonja azt a kapitalizmus, vagy a birtok különbség, vagy pedig az az érthetetlen repulsiv erő, mely általánosan észlelhető a folyton fokozódó ekszkuzivitásban és mely a társadalom kívánatos egységét lassan-lassan összefüggéstelen atom-halmazzá őrli. Ez is a beteg haldokló idő egyik szimp-tómája.

Hát az *antiszemitizmus*! Vajjon terjedhetne-e oly szörnyű arányban ez a lelki kórság a legműveltebb országokban, Francia és Németországban is, ha a korszak felvilágosodottság, egyenlőség és ember-szeretet dolgában csődbe nem jutott volna? A *testvériségből* se maradt meg egyéb, mint a szocialisták erősbödő harci riadoja és az anarchisták föl-fölrobbanó pokolgépei, melyek zaja mindenestre át fog hallatszani a jövő századba.

Egyet azonban meghagyott örökségül a tűnő század a jövőnek: a napirtó világ-harokok katasztrófáját, melynek bekövetkezését esélyt az által tartotta fön a jövő számára, hogy a *naturalis* mohó birvágyának tért nyitott a földkerekség fölosztásában.

A tengerentuli vállalkozásokhoz azonban *pénz, sok pénz kell* és ime itt is csődbe

jutottunk. Évek óta tart a gazdasági depresszió, mindig jobban és jobban belemerülünk a válságba és mentül kétségte-lenebbé válik, hogy a világ felosztásának költségeire kell a pénz, annál kevesebb a remény, hogy a helyzet javulni fog. A század vagyoni csődjét semmi se jellemzi jobban, mint az uzsora-kamat, melylyel a forgalomnak megélnie, megbarátkoznia kell.

Beszélhetnek hát a matematikusok a mit akarnak, azért mi is csak azt óhajtjuk, bár sikerülne a pápának és a német császárnak egy hatalmi szóval véget vetnie ennek a századnak. Muljék ki mentül előbb; akkor tán a jövőben hamarabb megszületik a mentő gondolat, a mely a világra jobb idöket fog támasztani.

Nevezetes momentumok

— Az ujévi üdvözlések után. —

Budapest, január 2.

Most, hogy előttünk fekszenek a tegnap elhangzott összes politikai ujévi köszöntök, lehetetlen, hogy a politikával foglalkozók reflexiókat ne fűzzenek azokhoz. Ha az abszolút új dolog kevés is e beszédek során, mégis annyi érdekes, sőt messze kiható momentumok is vannak bennök, hogy azokat megjegyzések nélkül hagyni nem lehet.

A szabadelvűpárt részéről elhangzott beszédekben két nevezetes és erősen kiemelkedő tétel van. Az egyik a szabadelvűségnek erős hangsúlyozása árnyalatkülönbség nélkül. Maga Széll Kálmán miniszterelnök félreérthetetlenül nyilatkozta ki, hogy miként a multban, úgy a jövőben sem tér le arról az utról, a melyre politikai életében kezdettől fogva rálépett: *Ez a tiszta, a valódi, az igaz liberális útja.*

A másik érdekes momentum, a szabadelvűpárt egységességének a tömörülés szükségességének egyhangú megállapítása.

Jól mondotta a *Székely* Albin: bármit mond is a politikusok: *egységes ez a párt*, mert a fennálló kormány határvonalakat is ledöntötte a kormányzat bölcsessége és tapintossága.

Az ellenzéki beszédekben már politikai pikanteriák sem hiányoztak. Első rendű érdekességgel bir a Kossuth Ferencz és Ugron Gábor beszéde. Ez alkalommal történt először, hogy a régi és konzervatív függetlenségi párt elnöke a nyilvánosság előtt konstatálja, hogy a két függetlenségi árnyalat teljesen és örökre szétválta egymástól, az Ugron-párt a delegációba való bemenettel megszegte az anyapárt programját s mert elvekben, parlamenti taktikában és harcokban külön álláspontra helyezkedtek. Érdekes és pikáns Kossuth Ferencz beszédek a külpolitikára vonatkozó része is. Ugronnal és pártjával ellentétben a hármasszövetséghez való ragaszkodást hangsúlyozta s míg egyrészt még szélesebbé tette a két párt közötti hézagot, másrészt derék és hasznos szolgálatot tett az országnak, a melynek érdekei szoros összefüggésben vannak, az európai békét három évtized óta fenntartó hármasszövetséggel. De jelent ez egyebet is, felenti azt, hogy szövetségeseink előtt most már teljesen világossá válik, hogy Ugronék állásfoglalása a magyar parlamentben *egyedül áll.*

Ugron Gábor ujévi beszéde kiinduló pontját képezi egy később, talán már a jövő képviselőválasztás után ujonnan alakuló parlamenti *középpártnak*, a mely lehetőleg összeegyeztetni kívánja a 48-as konzervativizmust a 67-es kiegyezéssel. A jövő megmutatja, lesz-e ennek reális haszna és tudja-e politikai elveit ország javára értékesíteni.

Es végül a *néppárt* No, ez semmit nem mondott, sőt ennél is kevesebbet. Legfeljebb annak konstatálására adtak alkalmat, hogy *ők a jövő választásokon*. De ez nem is csoda. Hiszen belátják már, hogy mint Magyarországon mindig minden liberális párt, úgy *ők is lejárták magukat.*

TAVIRATOK.

Batthyány Géza meghalt.

Budapest, január 2. (Saját tud. táv.)
Batthyány Géza gróf ma meghalt. A gyám-hír általános részvétet keltett.

veled bukom én is s az örvény mélye takar el mindkettőnk. Nem való neked ez a veszélyes út. Gyermekek vagy még, küzdelemre gyenge. Leányos akarod meghajol, meggyörnyed a vihar első szavára.

Hagyj engem magamra! A te szerelmed bilincs, mely lekötöi lelkem szárnyalását. Megsemmisülök, ha még soká szeretsz, ha még soká hiszem, hogy szeretsz. Engedd, hogy tovább folytassam utam az örök cél felé. Fialtal vagyok, nem tudok lemondani eszményemről. Meg kell találnom minden áron! De ha nem is találnám meg, ha csak álom volna létezése, akkor is örömmel küzdenék érte, az ideálért, a ki félig isten, félig ember és egészen — férfi.

En hiszem, hogy megtalálom — én hiszem.

S a homály nőttén nőtt. Es nőttön nőtt a csend. S a nyomasztó csendben hallani lehetett a leány keblének lázas pihegését, a mint ott állt magasra emelt fővel, tűzben égő szemekkel, a szoba közepén. Es a nyomasztó csendben megnyílt a férfi ajka és lassan, szomoruan, majdnem nyögve ejtette ki e két szót!

— Váljunk el!

Aztán nem mondott többet. Ujra lehajtott a fejét és ülve maradt, mozdulatlanul . . .

A leány már akkor ott állt egy nyitott fiók előtt és lázas sietséggel dobálta ki belőle mind a mi benne volt.

— Ezek a leveleid. Ezek a hervadt virágok, a melyeket megőriztem. Ez itt az arcképed. Ez a kis hársfavirág. Az a színes kavics, a mit a tengerparton találtunk akkor. Egy kis taliz-

mán. Szentelt ígék vannak bele vésve. Tűzbe vedlek! Nesze ez is . . . ez is . . . Itt is van még valami!

Mindent egy halomba tett s az egészet bevetette a kályhába az égő fahasábok közé.

A nyitott fiókban nem maradt más, csak egy darabka rózsaszínű szalag. Talán a levelek voltak átkötve vele, vagy talán . . .

A leány azt nézte, mint válik hamuvá minden emléke a multnak, mely hazug volt boldogságában is, szerelmében is. Nézte.

A férfi pedig arra a kis fehér szalagra szegezte tekintetét, mely szinte bántó világossággal kandikált ki a fiók sötét háttéréből.

Aztán eszébe jutott neki, az a csodás szeptemberi alkony. — Együtt volt a leánnyal.

Annak a fekete hajában volt az a fehér szalag!

Kötődtek, ingerkedtek egymással kora délután óta. Maguk sem tudták miért.

Aztán egyszerre valami különös kábulat lepte meg mindkettőjüket. A leány fáradtan hajította keblére a fejét.

Ő pedig lassan, önkénytelenül nyult a leány nyakához, végig simította, a mitől az megreszketett.

Ő pedig kezdte kibontogatni az a fehér szalagot abból a fekete hajból — — —

Egyszer — — —

A kályhában nagyot sercegett a tűz; egy száradt ibolya csokrot nyaldosott körül az éhes, piros láng.

A leány szemét égette a nagy világosság. Hátradólt székében és mindkét kezét arczára borította.

Valami sajátságos bizsergés futott át testén.

amint egy kis idő múlva felnyitotta szemét és ismét a tűzbe nézett.

A kis cibolyacsokorból már nem látszott egyéb, mint egy kis vékony, izzó drótkarika, melylyel a csokor szára át volt kötve.

A leány felkelt helyéből és újra a fiók felé tartott.

Tán sejtette, hogy van ott még valami, a mi megsemmisítésre vár. Csakugyan!

Az a kis fehér szalag! . . .

Kezébe veszi — egy ideig nézi — aztán pedig ügyetlen majdnem kis leányos mozdulattal göngyögeti össze és a kis fehér gombolyagot félyes mozdulattal veti a tűzbe.

— Még ezt is — suttogja a férfi.

De a leány ugye, mintha nem hallaná. Azután megint csend lett. Hosszu, halálos csend.

Kivül vad, hargos szél támadt és dübörgésen rázta meg az ablakokat, a boltok fölé lett czéger.

Váljunk el!

Némán nyujtunk kezét egymásnak. Némán indul a férfi az ajtó felé és némán teszi azt be maga után.

Két szobán keresztül halja a leány a lassu, vontatott léptekzaját, aztán hallja, a mint az ajtókilincs csatta.

Aztán nem hall semmit. Ledől a pam-lagra és fejét belétaneti a kis bársonypárnácskába.

Ugy fekszik ott soká, hosszu percekig, talán egy órahosszáig, mintegy félálomban. Nem gondolkozott, nem érzett semmit.

Mintha valami nagy úr támadna körülötte.

Kitüntetés.

Konstantinápoly, jan. 2. (saj. tud. táv.)
A szultán a spanyol királynak az Imthiaz-
rend nagyszalagját adományozta.

A cseh közigazgatás sztrájkol.

Prága, január 2. (Saj. tud. távirata.)
Ötvenhét község megkezdte a sztrájk-
ot a nyelvkérdés miatt. Beszüntették
mindennemű állami munka végzését; a
közvetlen utasításokat nem hajtják végre,
és nem hajtanak be. A helytartó a kor-
onától sürgős intézkedést kért.

A transzváli háború.

Az Aradi Közlöny távirati értesülése.

Arad, január 2.

Újesteendőre az angol lapok valami jó hír-
rel kellet, hogy kedveskedjenek a közönsé-
gnek, ennél fogva French tábornokkal nagy
győzelmet arattattak. Colesberg angol kézre ke-
rt két napi ostrom után s ha hinni lehet az
örvendező angoloknak, French tábornok győ-
zelme igazi nagy győzelem. A mai lapok ismét-
elten is megerősítik a hirt. Ennek daczára is
még kizárva, hogy a megszokott módon a co-
lesbergi diadalról is kiderül még, hogy annak
nagyobb része született Londonban, mint Coles-
berg mellett.

A frerei táborból érkező távirat szerint
Ladysmithnél döntő mérkőzés készül. Az angol
tábor maga konstatálja, hogy az alatt, míg
Frere a minapi veresége folytán késlekedett, a
burok olyan erődítéseket végeztek a maguk
előlészében, a mely jelentékenyen megerősít-
te az angolok helyzetét. A várható ütközet
mindja az angol forrás — a legkeményebb
és valószínűleg következeiben a legjelentősebb
mind az eddigiek között.

A helyzet tehát igen komoly. Növel ezt
a nemzetközi sérelem, a melyért a német
hadvezetés követelt elégtételt: a Bundesrath
német kereskedelmi hajó letartóztatása a
Delagoa öbölben angol hadihajó által. A néme-
kormány komoly sérelmet lát ebben az
előírásban, a melyért teljes elégtételt követel.

Mikor fel áll, szinte idegenül néz maga
előre.

Mi is volt csak? Alig tud emlékezni —
itt feküdt a pamlagon sokáig — egyszerre csak
valami különös zaj — igen — olyan érthe-
telien zaj ütötte meg a fülét.

Mintha a kapu előtt lövés dördült volna
el — Bolondság. Bizonyosan egy ajtó csapó-
dott be a lahol. —

Páradtan ment szobájába és lefeküdt.
Szokása szerint elaludt jókor és álmodott
szokottan.

Álmodott szép jövőről, és szerelemről. A
mely csupa élet, csupa gyönyör, csupa égető
napfény.

Es álmodott magának egy férfit, a ki félig
alvásban, félig ember s a kiből megtalálta azt, a
mely szomjas lelke oly régóta sóvárog, az örök
élet.

Es álmában boldog volt. Ajkai mosolyra
nyíltak.

Egész lénye sugárzott az öntudatlan má-
morból, melybe az a látomány ringatta.

Majd hirtelen ismét megborzongott.

Valami fagyos fuvallat járta át testét. Új-
ból hallani vélte azt a különös zajt, a mely
egy hasonlított egy pisztoly-lövéshez. Halálos
szület szállja meg minden idegét.

Felébred.
Künn még mindig örült táncot járt a ha-
szál.

Akkor épp egy ablakot szakított le vala-
mi ember és hangos csörömpöléssel, kaczagva
harcolta végig az utcán.

juk volt a délafrikai háboruban, miután az ösz-
szes államok biztosították semlegességükről.
Most ez a semlegesség is kockán forog s nem
Eddig az angoloknak Európával nem sok gond-
csekély mértékben növeli azokat a gondokat, a
melyeket az új hadtestnek Fokföldre szállítása
s a már Dél-Afrikában levőknek harczipes-
ségben tartása amúgy is okoz.

A legújabb eseményekről távirataink az
alábbiakat közlik:

London, január 2.

A Times jelenti Fokvárosból december
31-ikéről: A fölkelők jelentékeny haderővel
megtámadták Dordrechtet, de veszteséggel visz-
szaverettek. A fölkelők 8 embert és 12 lovat
vesztettek. Az angoloknak négy sebesültjük
volt.

Frere melletti tábor, jan. 2.

Az ellenség, úgy látszik, mindennap bom-
bázza Ladysmithet az Isim-Bulvana dombról.

London, január 2.

A lapok a következő táviratot közlik
Rendsburgból ma délutánról: French tábornok
teljes győzelmet aratott a burokon és elfoglalta
Colesberget. Szombaton és vasárnap oly heve-
sen ostromolta az ellenséget, hogy nem hagyott
neki időt a további ellenállásra. Tegnap reggel
az angol őrsapatok érkezettnek látták az időt
a támadásra. Este az egész lovasság, tüzérség
és gyalogság éjjeli menetre indult, hogy a bu-
rok jobbszárnyát megkerülje. A vállalkozás ki-
tűnően sikerült. A gyalogság és a tábori tüzér-
ség arcvonalban támadott a burokra, míg egy-
idejűleg a lovasság és a könnyű tüzérség meg-
kerülte a jobbszárnyat. A burok visszavonuló
vonala fenyegetve volt, teljesen meg voltak
lepve és rendtelenségben vonultak kelet felé,
Colesberget az angolok kezeiben hagyva.

London, január 2.

A Daily Mail rendsburgi levőlezője meg-
erősíti French tábornoknak Colesbergben kivi-
vott diadalát. Tegnap hajnalban a tüzérség
kezdte meg a harczt. A burok erősen viszo-
nozták a tüzelést. Két órai tüzelés után Hotsch-
kiss-ágyukat és a burok nehéz ágyuját elhall-
gattatták. Az előbbieket az angolok elfoglalták.
A többi ágyukat a burok megmentették és
után észak felé visszavonultak. Az angolok
sámos élelmiszert tartalmazó kocsit vettek el
az ellenségtől. Veszteségük egészen jelentékte-
len Jelenleg megszállják Colesberget.

London, január 2.

A Standard jelenti a frerei táborból
tegnapi kelettel: A nehézségek, melyek-
kel Buller tábornok szembenáll, a leg-
utóbbi ütközet óta az önkénytelen kése-
delem következtében igen szaporodtak.
Most a körülalazott és megerősített dom-
bok láncolata áll előtte, melyek 16 mért-
föld hosszúságu területen a Tugela men-
tén sorakoznak. A dombokat sűrűn meg-
szállva tartja az ellenség, mely nagyon
erős állásokban van és sánczai sűrűn
meg vannak rakva ágyukkal. A folyó
most igen megdagadt. E körülmények közt
a várható ütközet a legkeményebb és valószí-
nűleg következményekben legjelentősebb lesz az
egész háboruban. Az angol hajóágyuk foly-
ton bombázzák az ellenség vonalait, míg
járőrök nyugtalanítják olalait.

London, január 2.

Előkészületeket tesznek, hogy e 11-ig az
egész 7. hadosztályt hajóra szállítsák. Három
szállítóhajó csütörtökön tengerre száll.

Hajbakapott primadonnák.

— Küry Klára és Miss Mary Halton. —

Budapest, január 2.

A népszínház kulisszái mögött a hosszú
béke után ismét kitört a primadonna-háboru,
ami azonban annyival különb az eddigiéknél,
hogy a háborus primadonnák közül csak az
egyik tartozik a Népszínház kötelékébe, míg a
másik egy idegen művész, aki csupán vendégszerepelt jár Budapestre. A harcban álló
felek: Küry Klára és Miss Mary Halton.

Mikor az amerikai művész először ven-
dégszerepelt Budapesten, Küry meleg barátsá-
got kötött vele és ilyen viszonyban is voltak
egész mostanáig, amikor Sidney Jones új ope-
rettje: San Toy vizálykodást támasztott kö-
zöttök. A Népszínház ugyanis olyan kikötéssel
vette meg ezt az operettet, hogy a czimszere-
pet miss Mary Halton kreálja és egymásután
harminczszor vendégszerepel benne. Ebben a
kikötésben Küry Klára szerződésileg biztosított
jogainak a csonkítását látta és kijelentette,
hogy megvált a Népszínházról, ha miss Hal-
tonra bizzák a szerepet.

Az igazgatóság, hogy a haragvó prima-
donnát megbékítse, úgy módosította a dolgot,
hogy az első három előadáson Küry játssza a
darab czimszerepét és miss Halton harmincz
vendégszerepelt csak a negyedik előadással kez-
dődik; de Küry Klára ezzel sem elégedett meg
és miután látta, hogy a népszínház igazgató-
sága nem teljesíti követelését, egyesén miss
Mary Haltonhoz fordult és őt kérte meg, hogy
álljon el a vendégszerepléstől.

Az amerikai művész meg is hajolt Küry
érveire előtt és levelet irt a Népszínház igazga-
tójának, hogy — a Küryvel való konfliktus
kikerülése végett — semmisnek óhajtja tekin-
teni azt a szerződést, mely őt vendégszerep-
lésre kötelezi. Am az igazgatóság ebbe nem
nyugodott bele, hanem visszairt a művész-
nek, hogy ha nem teljesíti a szerződésben elő-
írt kötelezettségeket, jogot tart az 5000 forintot
kivevő poenáléra, mire Halton azzal válaszolt,
hogy semmit fizessen, inkább játszik. A San
Toy-t tehát Haltonnal fogják játszani, noha
Küry nem adta fel a harczt. Hogy mit fog
csinálni, azt még nem tudják.

Egy másik forrásunk szerint a Küry-Hal-
ton-konfliktusban a népszínházra nézve nem
annyira Halton vendégszereplése, mint inkább
az operette előadhatási joga van kérdésben. A
darabot ugyanis Ausztria-Magyarország számára
miss Halton fivére szerezte meg, aki csak oly
feltétellel adja el a színházigazgatóknak, hogy
a czimszerepet miss Halton játssza.

A népszínház tehát, ha belenyugszik Hal-
ton vendégszereplésének elmaradásába, ezzel
egyszersmind lemond a darab előadhatásáról
is, amit azonban annál kevésbé akar meg-
tenni, mert ezt az operettet szánta az idei sze-
zon fődarabjának.

Egyelőre úgy áll a dolog, hogy szándékától
nem kell eltérnie; de kérdés, hogy végül is
nem fog-e Küry daczolásán hajótörést szen-
vedni a terv.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Igmándi kis pap, népszínmű. (Páratlan
bérlet.)
Csütörtök: Férj vadászni jár, bohózat. (Páros
bérlet.)
Péntek: B a b a, operetta. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Délután: Menyegő, vígjáték. Este: B a b a
operetta. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: A csikós, népszínmű. Este: A
b a b a, operetta. (Páratlan bérletszám.)

* Szilveszter a színházban. Az év utolsó estéjén a színház holmi színházi képtelenség-gel óhajtotta mulattatni a közönséget. Bohém vérnek kell buzogni az ereken, hogy megért-hessék az ily sületlenségek czélzatát. Az év minden napjában akadt elég komoly dolog, ami fölött elmélkedni lehetett és kellett — azon az egy napon, hadd tűnjék el minden drámai szabály és csak bolondság uralja a helyzetet, mint azon napon, melyen Karneval gyakorolja felség-jogait. Így gondolkodhatott az igazgatóság és azért a bíráló sem veszi komolyan a dolgot és ő is leteszi ezen napon a bírálói tollat. Kár, hogy nagyobb közönség nem jött a színházba, jól mulatott volna Andorffy, Hegyessy bolond-ságain és azon, hogy a primadonnákat is belé-sorozta a művezető a női zenekarba flótásnak és fuvolásnak.

* A gyimesi vadvirág. Ujév első estéjén a „Gyimesi vadvirág” került előadásra. Az ujév ünnepét a családok az otthon kedélyes körében ünneplik és ennek tulajdonítható is az, hogy kis közönség volt a színházban. Az előadás sikerét első sorban Ruzsinszky emelte. Érdekes volt Rédei szereplése a népsziműben, amennyi-ben szép jelét adta annak, hogy a prózában ép oly tökéletes, mint az éneken, amely tulajdon-ságok együttesen nagy ritkán mutatkoznak a színészen. Jók voltak még Pintér, Hegyessy, Andorffy, Bács, Tolnainé.

* Millöcker halála. Pár napi vívódás után Millöcker Károly, a hirneves bécsi zeneszerző, vasárnap a Bécs melletti Badenben meghalt. Millöcker 1842. május 29-én született Bécsben s a zenei tudományokat a bécsi zenekedvelők konzervatóriumában tanulta. 1864-ben lett a gráci színház karmestere, 1866-ban pedig a bécsi Harmónia-színházé. Ennek bukása után jutott a Theater an der Wienhez. Első operett-jét 1865-ben írta. A holt vendég czímen, de nevé-t világszerte ismertté csak az 1892-ben szín-rekerült Koldusdiák tette. Ismertebb operettjei ezenkívül: Három pár cipő, s a Szegény Jo-nathán.

Tüzoltók ünnepe.

— Jutalom-kiosztás. —

Arad, január 2.

A lezajlott év utolsó napján, december 31-én szép ünnepélyt tartott az aradi önkéntes tűzoltókar parancsnoksága összes önkéntes tagjai részvételével és az aradvárosi hivatásos tűzoltók jelenlétében. Ekkor osztották ki a kar 26 működő tagja között az Aradváros törvényha-tóságát által a kar részére megszavazott évi segélyből az egyes tagoknak a jutalmi díjakat, melyek ez alkalommal 680 koronát tettek ki.

A megtartott parancsnoksági ülésen az el-nök jelentést tett a kar vagyoni helyzetéről, kiemelve különösen az ez idő szerinti nehéz viszonyokat, melyeket a kar már azért is két-szeresen érez meg, mert bár a város és a nagy közönség érdekében a legönzetlenebb ember-baráti szolgálatot teljesíti és így nagy részben csakis ezek támogatására van utalva, mind-amellett kifejtett működése igen sok erre hi-vatott tényező részéről alig talál belátásra és buzgó működésével arányban álló méltatásra.

Erre való tekintetből tehát határozottá emelték az elnök azon indítványát, hogy ke-restessenek meg a helybeli pénzintézetek és a biztosító társaságok vezér és főügynökségei, mint a kar fennállása és közérdekű működésé-nek biztosítása tekintetében leginkább érdekelt tényezők, hogy ezen legsajátabb érdeküket be-hatóbban megfigyelve, évi tiszta jövedelmek-ből a kart megfelelőbb és arányosabb anyagi támogatásban részesítsék.

Több rendű ügy elintézése után a kiválóbb működést tanúsított tagok jutalmazása vette kezdetét.

Ezekhez az elnök ünnepélyes beszédet intézett, hangsúlyozván a tűzoltói intézmény közhasznú és áldásos voltát s azon boldogító tudatot, a mely mindnyájunk keblét eltölti, a midőn egyrészt visszaemlékszünk arra, hogy tűzoltókarunk már 66 év óta teljesíti ezen ember-baráti magas szolgálatot, másrészt a vész megfékezésénél a kar a legeszményibb felfogás-ban gyakorolja és teljesíti a testvéri szeretetet

a kárvallott állása, helyzete, nyelve és vallására való minden tekintet nélkül.

Jellemző és valódi dicsősége eme ember-baráti erény annak a karnak, melynek működő tagjai önmaguk nagyobbára éppen nem ház-tulajdonosok s mégis oly önzetlen önfeláldozás-sal, a családjuk fentartására szolgáló napi munkájuk, éjjeli pihenőjük mellőzésével, egész-ségük kockáztatásával oly készségesen siet-nek mindenkor a vész által megtámadott köz-és magánvagyon megmentésére.

Ezen önfeláldozó készséget méltányolta Aradváros törvényhatósága akkor, a midőn 65 évi díjtalan működés után már az 1899. évre 500 forint segélyt juttatott a karnak különö-sen arra, hogy ez összegből a működő tagok baleset ellen biztosíttassanak s a buzgóbbak megjutalmaztassanak.

Elnök tudja és elősmeri, hogy mindenik tűzoltó lelkiismeretesen teljesítette önként el-vállalt kötelességét, s hogy mindenik a szíve-sen bevállalt feladat boldogító tudatában találja legméltóbb jutalmát; de mert a városi törvény-hatóság egyesek külön megjutalmazását írja elő: ennélfogva az egyes tagok buzgalmának és körülményeinek megfigyelésével a parancsnok a következőknek osztja ki a rendelkezésre álló jutalmat, és pedig: ifj. Buzáky Gyula, Weisz Mór 50, Grosz Ferencz 40, Weszeli Ferencz 40, Adamecz Henrik 40, Kaupert Lajos 30, Ru-szanda György 30, Czizler Géza 30, Schragner Ferencz 30, Rösling Mihály 30, Erdélyi Antal 30, Mészáros Gáspár 20, Faragó Béla 20, Szi-voics János 20, Pirofszki Károly 20, Rucsek János 20, Schreffel Ferencz 20, Zachariás An-drás 20, Major Mihály 20, Opricz Pál 20, Mol-nár Imre 20, Dolnák Béla 10, Klaity Vazul 10, Uppenheimer Mór 10, Král József 10 és Mihá-lek Jánosnak 10, összesen 680 koronát.

A jutalmak kiosztása ezzel befejeztetvén, miután elnök az összes működő tagoknak lel-kükre kötötte a további szorgalmat és szolgál-tati készséget, ezzel az ünnepély az összes je-len voltak öröm és meglegedés nyilvánítása közt véget ért azzal, hogy Bakó József érde-meit és szorgalma elősmerésül törzskürtössé lett előléptetve.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 6. Az aradi tisztviselők táncestélye (Fehér Kereszt). — Az aradi iparosifjak önképző- és betegsegély-ző-egyletének táncvizsgálma (Központi szálló). — A radna-lippal ev. ref. szegényeket és árvákat gondozó egyesület hangversenyvel egybekötött táncmulatsága (József fő-herczeg szálló). — Az aradi iparosok első betegsegély-ző-és temetkezési-egyletének táncvizsgálma (Vadember.)

Január 13. A szegény tanulókat segélyező-egyesület es-télye (Fehér Kereszt.)

Február 3. A helyőrségi tisztikar táncvizsgálma (Fe-hér Kereszt.)

(=) A tisztviselő-estély rendező bizottsá-gnak tagjai felkéretnek, hogy holnap, szerdán este fél 6 órakor a Millenium sörcsarnok kilőn termében megjelenni sziveskedjenek.

(=) A vasuti tisztviselők Szilvesztere. Csala-dias jellegű, kedélyes mulatságot rendeztek a magy. kir. államvasuti tisztviselők a vályaud-vari vendéglő nagytermében Szilveszter esté-jén. Az ügyes rendezőség a táncz elött szini-előadásból és hangversenyből összeállított pro-grammal kedveskedett a közönségének. A szin-darabban Sváby nővérek és Polyinszky Titusz léptek fel, kiváló rutinnal és elegáns könnyed-séggel játszva meg szerepüket. Nagy tetszést keltett az estély zeneszáma, Farkas Vilma kis-asszony hegedűjátéka, Fränk Ottó mérnök zong-ora kísérete mellett. Erdős Dezső, sofronyai állomásfőnök, kit a koncert termékből már előnyösen ismer a közönség, szép bariton hangján adott elő magyar népdalokat. A megfelelő kíséret Nagy Vilmos művészi czimbalom játéka volt. — Az estélyen a vasuti főtisztviselők közül megjelentek: Mark Károly üzletvezető, Krenner Vilmos üzletvezető helyettes, Fetter Géza felügyelő, Farkas Ernő állomás főnök, Schmidt Gyula és Chirke Vilmos főellenőrök, Sváb János raktári főnök. A hang-versenyt reggeli táncz követte.

(=) Estély a kereskedők körében. Az arad kereskedők köre fényesen sikerült estélyt ren-dezett vasárnap saját helyiségeiben, melyeké szorongásig megtöltött a nagyszámu közönség. Az estélyt hangverseny és felolvasás előzte meg, melynek ügyesen összeállított programmjá-sok élvezetet hozott a hallgatóságnak. A mű-sor első száma László Mór kiválóan ügyes czi-tera játéka volt, mely után Radó Sándor „Cle-menceau esete” című vigmonológ előadásán kacagott sokat a közönség. Keppich Sándor hegedűjátéka következett, Unger Mór tanár zongora kísérete mellett sok tapsot aratva. Erre Krausz Samuné urnő játszott zongorán két darabot, egyiket Doka Miklós és László Mór kíséretével. A játékot valóságos tapsviharral jutalmazta a közönség. Az estély kiemelkedő része volt Faragó Dezső hírlapíró felolvasása. „Hogy let-tem én hírlapíró” ez volt a czime a kedves bolond-ságnak, melyben a szerzője egy egész eszten-dőre való jövedvet gyűjtött össze, hogy való-sággal bérugott tőle a kacagó közönség. A műsorba beleillett Löwenstein Róza kisasszony művészi czimbalom játéka. Befejezésül a „Klab-riász párti” német posszét adta elő Morgen-sterne Gyula rendezése mellett Ofner Gyula, Blum Imre, Weinberger Ede, Kohn Rezső, Kell Jenő és Rosenberg Béla kitűnő alakításban, már ügyes maszkjukkal is sok nevetést keltve. A műsor ezzel véget ért, mire vacsora, majd táncz következett. A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Krausz Samuné, Schlésinger Li-pótné, Keppich Zsigmondné, Hacker Morné, özv. Faix Jakabné, Krebsz Gyuláné, Keller Gyuláné, Morgensterne Gyuláné, Kovács F. Lajosné, Gold Emilné, Dörmel Lajosné, Blumné, Kellner I. né, Vogel Zs. né, Eiser Sándorné, Löwensteinné, Kom-lós-Perényiné, Geller Izidorné, Zimmermann I. né, Meer Morné, Sági Henrikné, Guttmann Henrikné, Berger Albertné, Rosenfeld Jenőné, Mencer Ja-kabné.

Leányok: Poka Mariska, Kellner Giza, Fogel Ilona, Löwenstein Hermin, Keller Janka, Székely Anuska, Pichler nővérek, Hartmann nővérek, Szűcs Ilonka.

(=) Mulatozó kerékpárosok. Az év utolsó napját kedélyes estélyvel ülte meg a „Meteor” kerékpárklub. Az estély a Duffner-féle ven-déglő nagytermében folyt le, melynek minden asztalát sűrűn ülte körül a nagyszámu közön-ség. Kilencz órakor vette kezdetét a mulatság-melynek első száma hangverseny volt. Részt vettek benne: Szalay Irma kisasszony, Kovács István a budapesti honvéd zenekar cellistája, Stoll Rudolf és Buzáky Gyula fuvola, Kadel-burger és Berán Béla hegedűvel. Nagy zenei tudásáról tett tanubizottságot valamennyiük játékával. Zajos tetszést aratott Schaffer Hen-rik, a „Kénykép” című saját szerzeményű no-vellájával, melyet nagy elismeréssel fogadott a közönség. Majd ismét Szalay Irma kis- és Kovács István duettben egy magyar ábrándot játszottak el. Glück Ignác több saját szerze-ményű monológját adta elő zsidó dialektussal, melynek minden egyes száma nagy derűségben tartotta a közönséget. A program utolsó száma a „Klabriász” párti” volt, melyet a kereskedők körének estélyén közreműködő műkedvelők ad-tak elő, ilyen formán egy este két sikert aratva.

Az estélyen Joó Béla szép bevezető kísé-retében osztotta ki a legutóbb tartott táncverseny érmeit a győzteseknek: Stoll Bélának és Koch Manónak. Végül táncz következett, melyen je-len voltak:

Leányok: Szalay Aranka, Komjáthy nő, Ka-dinczy nő, Bánffy nő, Garai Ilonka, Cziráky Mariska, Gartner nő, Mittermayer Hermin, Storch Miczi, Engelhardt Jolán, Tóth Eszti, Kőrössi nő, Denk Katicza, Kohn Gizi, Vetro Janka.

Asszonyok: Joó Béláné, Erbach Henrikné, Kristantsné, Körösy Mihályné, Porczán Lajosné, Ascher Ferenczné, Loviczky Tiborné, Muskat Mik-

sáné, Rosenberg Ferenczné, Cziráky Alajosné, Komjáthy Zsigmondné, Garnerne Tornyá Izsoné, Fischerne, Rudkowszky Ferenczné, Kadinczkyné, Nyíri Csátárné, Kurczell Bertalanné, Hatos Tivadarné, Hammer Vilmosné, Hammer Zsigmondné, Tóth Lajosné, Fleischer Adolfné, Bayer Györgyné, Weisz Zsigmondné, özv. Kohnné, Prolich Istvánné.

(=) **A borossobesi kaszinó bálja.** Fényesen sikerült mulatsággal kezdték meg a huszadik századot a borossobesi kaszinó termében. Szilveszter éjjelén, mint tudósítónk jelenti, kedélyes mulatságot rendezett a kaszinó, a mely reggeli 4 óráig tartott s mindvégig kitünő hangulatban folyt le. A jelenvolt hölgyek névsorát a következőképen telefonálta be tudósítónk:

Asszonyok: Rázel Istvánné, Leinwatter Gyuláné, Olasz Vilmosné, Kovács Ignáczné, Arkossy Aurélné, Drehlinger Zsigmondné, Moser Lipótné, Korek Gyuláné, Redler Mihályné, Pauer Ernóné, Zimmermann Jánosné, Runge Józsefné, Steiner Samuné, Bernstein Mórné, stb.

Leányok: Emele Mariska, Zimmermann Szilárdka, Margit és Elza, Kovács Erzsike, Moser Olga és Anna, Olasz Margit, Rázel Irénke stb.

(=) **A székelyek estélye,** mint azt már előre is jeleztük, a várakozáson felül sikerült. A közönség az ügyesen összeállított műsor valamennyi számját nagy tetszéssel fogadta, különösen pedig a *Nádas* Gyuláét, ki a Göre Gábor bíró ur nótáját a *Kakas Márton* élelappal megrajzolt kosztümben énekelte, később pedig Petőfitől szavalt el két handulatos költeményt. Szünni nem akor taps újra meg újra a pódiumra hívta a rokonszenves fiatallembert, ki Göre Gábor alakításáért s nemes hévvel előadott szavalmányaiért ki is érdemelte a tetszésnyilvánítást. A műsor befejezése után tánc volt a hajnali órákig. Az estélyre a közönség zsűfölségét a mulatságot fesztelen jókedv és vidámság jellemezte.

(=) **Az ujszentannai ifjuság** Germann Károly főle vendéglő helyiségében Horváth Dezső cigányzenekarának közreműködése mellett Szilveszter estéjén hánverseny és tombolával egybekötött táncvigalmat rendezett, mely pompásan sikerült. A szép számban megjelent közönség élvezettel hallgatta a gazdag programot s zajos tapsal nyilvánította tetszését. Pontban 11 órakor Stern Rezső dr. csinos beszédben bucsuztatta el az évet. Midőn a királyt és házát éllette harsogó éljenzésbe tört ki az egész közönség. A kedélyes társaság csak reggel oszlott szét. Jelen voltak:

Asszonyok: Adelmann Károlyné, Böhm Mórné, Bleicziffer Jakabné, Eich Nándorné, Gerdanovics Györgyné, Gantner Károlyné, German Károlyné, ifj. Gantner Károlyné, Grün Hermanné, Gece Gyuláné, Hillier Jakabné, Henny Sándorné, Kreidler Ferenczné, Kálló Béláné, Kummer Henrikné, Löwenstein Mórné, Lengyel Sándorné (F.-Varsánd) Rauchbauer Nándorné, Steiner Miklósné, Scherer Károlyné, Scherer Andrásné, Zimmermann Adámné, dr. Stern Dezsóné, Pártos Izabella, idősb Werner Adolfné, ifj. Werner Adolfné, Zórád Jánosné (Galsa.)

Leányok: Adelman növ., Böhm Rezsín, Eich Róza, Gerdanovics Gabi, Gantner Paula, Hillier Irma, Hónigesz Valeria, Kreidler növ., Kling Hedvig, Krammer Luiza, Löwenstein növ., Pavlovics Margit, Rauchbauer növ., Varjasi Aranka, Zimmermann növ., Zsoltó Katicza (Szeged.)

Gyermekgyilkos anya a bitófán.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 2.

A gyermekgyilkos Hummel Juliát ma reggel végezték ki Bécsben. Szörnyű büneért méltó büntetés érte a Hummel házaspárt. Ezek az emberi természetből kivetkőzött fenevadak mindhátra kintozták, egyszerűbben meggyilkolták kis leányukat, Annát. Ha nem ütötték, akkor kópálatták és ha odadozták a kis Annának a nyomorúságos falatot, rendszerint úgy megkintozták, hogy az ütések nyomán patakzott tesztől a vér. Egy alkalommal addig kintozták leányukat, míg meghalt a kezük alatt.

A bécsi országos törvényszék Hummelnének a bűnjét kötélt általi halálra ítélte. Az ítélet kimánt a királyhoz s tegnap küldte le a kabinárodra az ítéletet a törvényszékhez.

Hummel ítéletét a felség kegyelme élethossziglani börtönre változtatta, de Humelné ítéletén nem változtatott. Utolsó perczig reménykedett a gyermekgyilkos asszony, hogy az uralkodó kegyelme megmenti őt is a rettenetes haláltól. De már tegnap este elterjedt a hír, hogy a halálos ítélet meg van erősítve. Mikor Hummel Julia megtudta, hogy a Felség szabad folyást engedett az igazságszolgáltatásnak, sirva kiáltotta:

— Artatlan vagyok, irgalmazzanak, a férjem bűnös.

Az éjjelt a siralomházban töltötte az elítélt. Két szál gyertya és egy gázláng világította meg a halál előszobáját. Az asztalon feszület és egy Mária-kép volt. Hummelné egész éjjel imádkozott, s csak rövid perczekre bóbiskolt néha el.

Reggel háromnegyed 8 órakor bement hozzá védője Pollacsek dr., s tudatta, hogy a halálos ítéletet nemsokára végrehajtják. Az asszony keservesen nyöszörgött:

— Oh istenem, én jó istenem!

Kezet fogva bucsuzott a védőügyvédtől, azután a fogház kápolnájába vitték, a hol a pap csendes misét mondott. Az asszony egyenesen, erősen tartotta itt magát. Kevéssel ezután a fogházi orvos is megvizsgálta s érverését rendesnek találta.

Fél kilencz után megjelent Wollschlagel Lipót, a prágai hóhér két segédjével, a kik már tegnap este megjöttek Bécsbe. Ekkor a fogház kapujában már vagy negyven ember várakozott, a kiknek sikerült belépő jegyet szerezniök a borzalmas kivégzéshez.

Nedves, sötét, ködös időben vitték Hummelné a bitóhoz. Ugyanaz a zöld ruha volt rajta, a melyet az egész tárgyalás folyamán viselt. Az uton folyton sirt, nyöszörgött az asszony, imádságokat mormolt s fejét az egyik ór vállára hajtotta.

Mikor a bitóhoz ért, a törvényszéki bizottság elnöke így szólt a hóhérhoz:

— Átadom önnek az elítéltet, teljesítse kötelességét.

Ekkor a hóhérlégények átvették Hummelné s háttal a bitóhoz állították. Mikor a kötelelet meglátta, felkiáltott:

— Istenemre esküszöm, artatlan vagyok. Nem én voltam az oka a kis Anna soványságának és a halálának, hanem . . .

Tovább nem folytathatta. A hóhérlégények nyakába vetették a hurkot, a hóhér eltakarta kezével az arcát, egyet rántott s fél perc múlva vége volt mindennek. Egy órával később levették a holttestet a bitóról s átadták a bonczoló orvosoknak. Este temették a hullát, sötétben, szertartás nélkül, épen csak hogy elföldelték.

A kivégzésről a delikvens férje a fegyházban meghallott valamit, kérdezősködött is róla az öröknél, de persze nem mondtak el neki semmit.

HIREK.

Arany kardbojt.

— Tartalékos tisztek kinevezése. —

Végre megjelent új év napjára a közös hadsereg rendeleti lapja, mely a tavaly és az előző években szolgált önkéntesek előléptetését közli. A kinevezés várakozáson felül jól ütött ki, különösen a tartalékos tiszthelyettesekre, a kik csaknem egy szálíg megkapták az arany kardbojtot. Az októberben elbocsájtott önkéntesek már csak hadapródok lettek és igen kevés közülök tiszthelyettes, sok azonban megmaradt őrmesternek, de ezek is várhatják májusra az előléptetést.

A bennünket érdeklő előléptetéseket a rendeleti lap közlése nyomán az alábbiakban ismertetjük:

A csász. és kir. 33-ik gyalogezred tartalékában kinevezte a király hadnagyokká a következő tartalékos hadapród-tiszthelyetteseket: *Deutsch* Armin, *Bilkei* Adolfot, *Dóri* Arthurt, *Gresz* Györgyöt, *Braun* Izidort, *Rimbás* Sándort, *Pécsi* Zoltánt, *Novák* Ferenczet, *Nyisztor* Aurélt és *Schreyer* Istvánt; valamint a következő tartalékos altiszteket: *Fleischer* Józsefet és *Valenta* Józsefet. Idegen ezredbe osztották be a következő aradiakat: *Altmann* Ignác 64 gy. e., *Herskovitz* Emil 28 v. zászlóaljhoz. *Regényi* Kálmán 82. gy. e., *Messer* Jakab 43. gy. e., *Domány* János 43. gy. e., *László* Béla 2. gy. e., *Kormos* Sándor 63. gy. e.

Hadapród-tiszthelyettesekké léptette elő a király a csász. és kir. 33-ik gyalogezred tartalékában a következő hadapródokat: *Schön* Oskárt, *Schreiber* Mórt, *Filep* Andrást, *Reisinger* Ferenc dr-t, *Gorny* Józsefet, *Varga* Lajost, *Kriszán* Aurélt, valamint *Pongor* István tartalékos altiszteket. *Simay* Béla 63. gy. e., *Nicora* Valér (próbaszolgálatra a honvédséghez.) *Löwenstein* Lajos 37. gy. e., *Eles* Samu 31. gy. e., *Faragó* Márk 38. gy. e., *Weitner* Béla 43. gy. e.

Hadapród-tiszthelyettesekké a csász. és kir. 33-ik gyalogezredben a következő tartalékos altiszteket: *Moróczy* Dénest, br. *Exterde* Kálmánt, *Reinhart* Lászlót, *Szöllösi* Zsigmond dr-t, *Marcu* Trajánt, *Marx* Ferenczet, *Tabakovits* Dusánt, *Groszmann* Alfrédet, *Gantner* Rudolfot, *Kugel* Sándort, *Hajós* Oskárt. *Krenner* Géza 37. gy. e., *Vaja* Kálmán 2. gy. e. *Fuchs* József 29. gy. e., *Beles* Jenő 48. gy. e., *Török* Mór 29. gy. e., *Bauer* Géza 2. gy. e., *Matuschek* József 66. gy. e., *Raucher* Emil 50. gy. e., *Holländer* Emil 64. gy. e., *Palágyi* Ferencz 49. gy. e., *Holzstein* Armin 54. gy. e., *Schlanger* Samu 86. gy. e.

A csász. és kir. 3-ik huszárezredhez hadnaggyá nevezte ki a király: *Kolozsváry-Kiss* István és *Zalán* István tartalékos hadapród-tiszthelyetteseket, továbbá *Martos* Ferencz dr. tiszthelyetteset (ez utóbbit a 16-ik huszárezredhez) és *Purgly* Györgyöt a 15-ik huszárezredhez, valamint a 3-ik huszárezredben a következő tartalékos altiszteket: *Kintzig* Bélát és *Bogdánffy* Bélát.

Hadapród-tiszthelyettesekké a csász. és kir. 3-ik huszárezredben: *Szigethi* *Bartos* Adorjánt, *Szalay* Gézát, *Atzél* György bárót. *Vinczehidy* Dezsőt, valamint *Purgly* Emilt (Ez utóbbit a 13-ik huszárezredhez.)

A tábori-tüzérségnél hadnaggyá nevezte ki a király *Vásárhelyi* János tartalékos hadapród-tiszthelyetteset, továbbá *Schöpf* Kálmán, *Pfeiffer* István tiszthelyetteseket. **Hadapród-örmesterré** *Tedeschy* Herman 7. h. t. e. *A szekereszekhez hadnaggyokká* nevezte ki a király: *Pongrácz* Alfréd hadapród őrmestert. **Hadapród-örmesterekké:** *Hackl* Emil, *Heppes* Aladár, *Lészai* Árpád (áthelyezve mind a tüzérségtől) és *Gruber* Ernő 2. sz. e.

Újév napján jelent meg a honvédségi *Rendeleti Közlöny* legfrissebb száma is, mely a közös hadseregben szolgált tartalékos tisztek átnevezését közli a magy kir. honvédség tartalékába. A bennünket érdeklő átnevezések a következők:

Athelyeztettek az alábbi tartalékos hadnaggyok: *Lampl* János a 8-ik, *Deutsch* Arthur a 3-ik, *Óry* Aladár a 8-ik, dr. *Mogyoróssy* Elek az 5-ik, *Vaniss* Dezső a 15-ik, *Valeán* Aurél a 8-ik, *Pekár* Károly a 9-ik, *Junkert* Mátyas a 8-ik, dr. *Dénes* Jakab a 4-ik, *Simalya* Vendel a 19-ik, *Putics* Oktávián a 8-ik, *Holländer* Miksa a 4-ik, *Szlovák* János a 8-ik, *Szép* Dezső a 8-ik, *Krajcsovits* Ferencz a 8-ik, *Wolff* István a 8-ik, *Kádár* Izidor a 7-ik, *Boros* Ottó a 3-ik, *Hofbauer* Lajos a 8-ik, *Pálfy* István a 8-ik és *Tones* Ferencz a 8-ik honvédgyalogezredhez. A lovasságnál *Bezuk* István tart. hadnagy a Hadik-huszárezredből a 3-ik honvédhuszárezredbe.

— **Ujonnan belépő előfizetőknek** ingyen és bérmentve kapják meg az *Aradi Közlöny* kettős könyvajándékát: *Petőfi összes költeményeit* s a *Magyar Színművészet* című diszmvét, míg a készlet tart.

— **Ujév a politikában.** A politikai pártok az idén is megtartották a szokásos ujesztendei tisztelgést, melyen aktuális nyilatkozatok szok-

tak esni a megtörtént és a várható eseményekről. A szabadelpárt tisztelgése meleg, bensőségteljes volt, az ellenzéki pártokét is bölcs mérséklés jellemezte. — *Podmaniczky* Frigyes pártelnököt *Hodossy* Imre üdvözölte. Nagy melegséggel beszélt a párt egységéről, melyre az ősz elnök hasonló szellemben felelt. A párt szónoka a miniszterelnöknél *Csáky* Albin gróf volt, ki tartalmas beszédében szintén azt hangsúlyozta, hogy a hatalmas tábor egységes és az fog maradni. *Szell* Kálmán miniszterelnök nagy hatással válaszolt, vázolván főképp a jövő feladatait, mely után programja megvalósításában első követelményül az igazi és valódi szabadelpártúság irányzatait állította pártja elé. A miniszterelnök is hangsúlyozta a párt egységének nagy fontosságát. A kiegyezési ügyekről szólva, konstatació, hogy a viszonyosság Ausztria részéről létrejött s bár reméli, hogy azt parlamenti uton is meg fogják erősíteni, az ország minden eshetőséggel szemben teljesen vértelve áll. — Most a társaság a képviselőházba sietett, hol *Perczel* Dezsőt üdvözölte *Münnich* Aurél, aki az európai parlamentek válságairól szólt és azon aggodalmának adott kifejezést, hogy a magyar parlamentet is érheti ily válság; de meg van győződve arról is, hogy a magyar parlament összes tényezőjének hazafisága meg fogja óvni a parlamentet súlyosabb rázkódtatásoktól. *Perczel* Dezső válaszában azt az óhajtást fejezi ki, hogy a magyar törvényhozásnak legyen már ideje belügyi reformok feldolgozására is. Ami a parlamenti válságot illeti, ő úgy hiszi, hogy a nemzetnek lesz elég ereje, hogy maga védelmezze meg institúcióit, melyeknek annyi üdvöset köszönhet. A függetlenségi pártok is üdvözölték vezéreiket. *Ugron* és *Kossuth* beszédekben buzdították híveiket a kitartó küzdelemre. A néppártiak is megjelentek egyházi és világi vezéreiknél, akik úgy vélekedtek híveik üdvözlésére adott válaszukban, hogy a néppártra még nagy hivatás vár.

— **Bál az udvarnál.** A szokásos udvari bál az idén január 9-én lesz. *Szapáry* Gyula grófot, a magyar delegáció elnökét erről *Liechtenstein* főudvarmester a következő átirattal értesítette:

Legfelsőbb meghagyás folytán van szerencsém Nagyméltóságodat értesíteni, hogy a nagy udvari bál Bécsben 1900. évi január 9-én lesz megtartva. Avval a kéréssel hívom meg erre Exczellenziádat, hogy a magyar országos bizottság Bécsben időző tagjaival közölni sziveskedjék, hogy legfelsőbb parancs folytán ezen udvari bálra meg vannak hívva *Liechtenstein* főudvarmester.

Szapáry Gyula gróf a meghívást ma közölte a delegátusokkal.

— **A templomok ünnepe.** Az ujév napján a róm. kath., az ev. ref. és ág. ev. templomok megteltek ájtatos közönséggel, hogy ami sok jót e napon a jóbarátok kívántak, az Istentől is kikérjék. A róm. kath. templomban már Szilveszter éjszakáján is volt istentisztelet, melyet *Csák* Czirjék dr. rendfőnök tartott. A pápa rendeletéből nagy harangzugás közben folyt az istentisztelet, ezzel a századfordulót ünnepeve. Kétségtelenül áhitatot keltő volt az a harangszó, mely az éjféle csöndességen átzugott az ujesztendő üdvözlésére.

— **Ujévi tisztelgések.** Az ujév alkalmából Aradon is hódoltak a régi szép szokásnak és jó kívánságokkal keresték fel egymást az emberek. Az üdvözlések főképp a hatóságok, hivatalok vezetői előtt történtek ünnepélyesebb formában a tisztviselői testületek részéről. Sokan tisztelgtek az ujév napján *Fübián* László főispánnál, ki elé *Schill* József vezette a küldöttséget; továbbá *Salacz* Gyula polgármesternél, *Institoris* Kálmán főjegyzőnél, *Dálnoki* Nagy Lajos alispán előtt. A polgármestert az árvaszék ülésén is óvációban részesítették, hol is

Bing Vilmos üdvözölte. A magy. kir. államasutak tisztviselői *Márk* Károly üzletvezetőt keresték fel jó kívánataikkal. Az államjóságigazgatóság hivatalnokai *Knar* Lajos titkár vezetése alatt tisztelgtek *Csernovits* Diodor dr. jószágigazgatónál. A kir. törvényszék birói és jegyzői kara *Aknay* Antal bíró vezetése alatt üdvözölte *Ottubay* Károly törvényszéki elnököt, az ügyészséget *Parecz* György ügyész vezette, kinél viszont a birói kar jelent meg üdvözlésre. A járásbírósnál *Kugler* István kir. ítélőtáblai bíró és *Babó* Iván járásbíró részesültek nagyobb óvációban. Sokan keresték fel *Csák* Czirjék dr. minorita rendfőnököt, *Nits* G. Pál házfőnököt, *Krausz* József pénzügyigazgatót, *Kristyóry* Jánost, a kereskedelmi és iparkamara elnökét is.

— **Wlassics lemondása.** Egyik budapesti könyvnyomatos ujság — mint tudósítónk táviratozza — ma azt a szenzációt hajhászó hirt közli, hogy *Wlassics* miniszter rövid idő múlva le fog mondani, mert összeütközésbe került a miniszterelnökkel. A könyvnyomatos tudni véli, hogy *Wlassics* a *Varga* Ottó ügyében, valamint a román iskolák segítése kérdésében nincs *Szell* Kálmán nézetén, s ezért a mint a költségvetés le lesz tárgyalva, beadja lemondását és visszatér az egyetemre, a hol katedrája máig sincs betöltve.

— **Változás a virilisták névsorában.** Arad város legtöbb adót fizetőinek 1900. évre összeállított névjegyzékében változás állott be. *Reisinger* Zsigmond és *Lengyel* Tivadar az adófizetésükkel járó törvényhatósági tagsági jogukról lemondtak s helyüket, *Fodor* Zsigmond és *Reisinger* Sándor a sor szerint következő pótagok foglalják el.

— **Nagy csőd a megyében.** Az aradi törvényszék ma olyan nagy vagyont helyezett csőd alá, a milyen ritkán kerül tömeggondnoki kezelés alá. Hozzávetőleges értékeléssel félmillió forintba becsülik a vagyonbukott aktívát, a passzívák persze felülmulják ezt az összeget is. *Wallisch Testvérek* bécsi cég nádasi nagy uradalma és gyártelepe képezi a csödvagyont. Az új esztendő első napján érkezett a törvényszékhez a csődnyitási iránti kérvény, a melyet maga a bécsi cég adott be, önmaga ellen kérvén a csőd elrendelését. A kérvény német nyelven volt megírva és így a törvényszék, mielőtt érdemlegesen elintézhette volna, hiteles magyar fordítását szerezte be; ennek következtében azután csak ma rendelték el a csődöt. A bukott cégnek az aradmegyei Nádasi községben 12,000 holdas birtoka van, ezen nagyszabású gőzfürész telepe, a mely az uradalom erdőségeinek faanyagát dolgozta fel. A *Wallisch Testvérek* cég Bécsben ajtó- és ablaklakkal nagyban kereskedett, ezeket itt Nádason készítették gyárukban. Emellett butorfaanyagokat is szállított a gyár. Az utóbbi években állandóan veszteségre dolgoztak, úgy, hogy a cég, a melynek bécsi üzletei is nagy károkat okoztak, megrendült s most teljesen fizetéseképtelenné vált, úgy, hogy a csőd elől nem volt menekülése. A törvényszék csödbiztosul *Radvány* Dezső dr. törvényszéki bírót, tömeggondnokul *Szathmáry* Gyula ügyvédet, Aradvármegye nyugalmazott alispánját, tömeggondnok helyettesül *Parecz* Béla dr. ügyvédet nevezte ki.

— **A jubiláris esztendő.** Temesvárról jelentik: A temesvári székesegyházban rendkívüli ünnepséggel történt a jubiláris szent év fölavatása. A misét a székesegyházban a Rómából most haza tért *Dessewffy* Sándor püspök mondta. A nagymise végeztével a püspök szentbeszédet mondott. Azt mondta többek között, hogy a pápa kiváló érdeklődéssel kíséri nemzetünk fejlődését, nagy örömmel veszi tudomásul hazánk állami erősödését, gyarapo-

dását és Európa kultur törekvései közepette kivívott jó hírét. A klasszikus szépségű szónoklat mély benyomást tett a közönségre. Délben a püspök fogadta a város küldötteit.

— **Sándor szerb király házasságáról** irnak a budapesti lapok. Erre vonatkozólag Bécsből ma a következőket jelentik: Egy budapesti lap a szerb királynak *Frigyes* főherceg egyik leányával leendő eljegyzésére vonatkozó híre *teljesen légből kapott*. Mit már az a tény bizonyít, hogy a király sohasem egyeznék bele abba, hogy az uralkodóház valamelyik tagja vallását megváltoztassa. Szerbia jövőd királynőjének görög-keleti vallásának kell lenni, arról pedig, hogy *Frigyes* főherceg leánya erre a vallásra térjen át, az uralkodóház tradícióira tekintettel, szó sem lehet.

— **Uj hivatalos órák a vármegyén.** A legutóbbi közgyűlés határozata értelmében Aradmegye központi hivatalaiban újévtől kezdve megváltozott a hivatalos órák rendje. Ezután az előadó és pénztári tisztviselők reggel 8 órától délutáni 2 óráig, a kezelő tisztviselők 8 óra 2-ig tartanak hivatalos órákat. A sürgős ügyek elintézésére egy előadó és egy kezelő hivatalnok délután felügyeleti szolgálatot tart.

— **Az aradi ügyvédi kamara Szilveszter** napján *Szalay* Károly elnöke alatt évzáró választmányi ülést tartott, melyen az összes folyó- és fegyelmi ügyeket elintézték, úgy, hogy a kamara éve minden restanczia nélkül záródott le. Ülés végén az elnök lelkes szavakban köszönte meg a választmány működését, támogatását s a jövőben is hasonló buzgalmat kért tőle. Az elnök szavára *Tolnai* János dr. válaszolt, köszönettel adózva az elnöknek a választmány nevében ódaadó munkásságáért s a kamara ügybuzgó vezetéséért. A választmány újév napján testületileg tisztelgett *Szalay* Károly elnöknek, kit *Nemess* Zsigmond dr. szíves szavakban üdvözölte az évforduló alkalmából. Az elnök vendégszerető asztalánál a tisztelgés után sok toaszt hangzott el.

— **Waggongyárosok kartellje.** Evek óta folynak a tárgyalások az osztrák és a magyar waggongyárosok között az iránt, hogy a fogyasztó területre nézve megállapodjanak. E célból néhány nap előtt tanácskozásra jöttek össze a fővárosban. Az ausztriai gyárak közül képviselve voltak: a *Simeringi*, a *Ringhoffer*, a *Nesseldorfi* és a *Weitzer-féle* (Grác) kocsi-gyár, a magyarországi gyárak közül résztvettek a tanácskozáson: *Ganz* és *Társaság*, *Danubius* hajó- és gépgyár, *Schlick-féle* vasöntőde és gépgyár, a *Weitzer* János gép- és waggongyár (Arad) és a győri waggongyár kiküldöttei. A két ország waggongyárosai, egy könyvnyomatos szerint, ma délelőtt olyformán állapodtak meg, hogy magyar gyár Ausztriában és osztrák gyár Magyarországon nem vesz részt a kiirt waggongyár pályázatokon. Ez a megállapodás 1900. január 1-én lépett érvénybe.

— **A gör. keletiek karácsonya.** Román és szerb polgártársaink szombat és vasárnap ünneplik a karácsonyi ünnepeket. A Tököl-téri gör. kat. román egyházban az ünnep első napján *Goldis* József püspök tartja a fényes istentisztelet, másodnapján *Boksán* Mózes esperes. A szerb templomban *Novák* István esperes-plebános mond misét.

— **A honvédtisztek fizetéselemése.** A képviselőház pénzügyi bizottsága ma tárgyalta a honvédelmi költségvetést. Ennek során *Fejérváry* báró honvédelmi miniszter bejelentette, hogy mihelyt a delegációk megbeszavezzák a közös hadsereg tisztjeinek a fizetésjavítást, hasonló javaslatot terjeszt be az országgyűlés elé a honvédtisztek fizetéséről. A hírt a honvédtisztek bizonygyal örömmel veszik tudomásul.

— **Jubiláló főkönyvvezető.** *Zádor* Bertalan, az első magyar általános biztosító társaság főkönyvvezetője tegnap ülte meg hivatali működésének huszonöt éves jubileumát. A jubiléumst úgy felelbbvalói, mint társai örömmel üdvözölték e napon, mely a becsületben eltöltött mun-

ka ünnepe volt. Ez alkalomból a társaság budapesti központja remek ajándéktárggyal lepte meg Zádort s a mellékelt levélben teljes ismerését fejezte ki előtte. Az aradi főügynökség testületileg üdvözölte az ünnepeltet s emléktárgyat nyújtott át neki. Hivataltársai este a Millennium sörcsarnokban bankettet rendeztek tiszteletére.

— **Eljegyzés.** Vannay Gyula Aradváros aljegyzője tegnap tartotta eljegyzését Oláh Ella kisasszonnyal, Oláh Árpád n. peregi jegyző leányával.

— **A meggyilkolt laboráns.** Nagy Béla csempes mestert, a kit az a gyanu terhel, hogy ő szurta meg Becsey András gyógyszerári laboránsát december 30-ikra virradó éjjelen, az aradi kir. törvényszék vizsgálóbírája január 1-én vizsgálati fogságba helyezte. Nagy Béla, kit a vizsgálóbíró, védője, Kertész Miksa dr. ügyvéd kivánságára a vizsgálati fogság elrendelése alkalmával az ellátásából felhozott és újból kihallgatott, tagadja, hogy a bűncselekményben bármi része lenne. Pozitív adatok ellene ez ideig nincsenek. A vizsgálati fogságot elrendelő végzés, mint gyanu okot kiemeli, hogy terhelt Nagy Béla volt az, a kinek a megszurtt Becseyvel egyedül volt összetűzése, hogy Becsey őt arcul ütötte, továbbá, hogy Nagynál saját beismerése szerint azon éjjelen kések voltak. Ezzel szemben, tekintetbe véve terhelt tagadását s azt, hogy Becsey a kórházban történt kihallgatása alkalmával — bár teljesen eszméletnél volt — tagadta elő, hogy nem tudja ki szurta meg, továbbá arra, hogy Becsey kísértő társa, ki szintén jelen volt, midőn Becsey és Nagy között a tettlegesség történt, szintén nem vette észre, hogy Nagy Becseyt megszurta volna, valószínű, hogy Nagy Bélát szabadlábra helyezik. Különben az új bűnvádi eljárás szorosan meghatározza azon eseteket, melyekben a vizsgálati fogság elrendelhető. Minthogy pedig Nagynak lakása van, ha bebizonyulna is, hogy a bűncselekményt ő követte el, minthogy teljesen részeg és a megtámadás folytán felingerült állapotban volt, nem vár reá oly nagy büntetés, hogy megszökésétől tartani lehessen. Legrosszabb esetben csak felindulásban elkövetett halál okozó súlyos testi sértés büntette miatt lehet büntethető, melynek maximuma 3 évi börtön. A törvényszék vádtanácsa holnap fog határozni a vizsgálati fogság elrendelése tárgyában, minthogy Nagy védő ügyvédje, Kertész Miksa dr. utján felebbezéssel élt a vizsgálati fogság ellen.

— **Dessewffy-falva.** Lele csanádmegyei közgyűlési képviselőtestülete legutóbb tartott közgyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy kegyelmezzék Dessewffy Sándor püspöknek, a közgyűlési közönsége részéről tapasztalt nagylelkűsége megköszönéséért Lele község nevét Dessewffyfalvára változtatja. Ezen határozatát Csanádmegye törvényhatósága a belügyminiszterhez küldte, a mit még azzal is indokolt, hogy Lele is van az országban, s e miatt sok tévedés történik a postai küldeményekkel.

— **Aradi orvos Transzváiban.** Néhány éven át Aradon folytatott orvosi gyakorlatot Hecht dr. orvos, ki Aradról is qósült. Felesége rövid együttletük után meghalt, mire az orvos itáliai utra indult. Sokáig nem tudták aradi ismerősei, hol tartózkodik, míg most levelet kapott egy idevaló orvos kollegájának, melyben tudta, hogy a burok szolgálatába lépett s a háttérben, mint táborig orvos működik.

— **A postai bélyeg ázsioja.** A krajczár maholnap kikerül a forgalomból s száz év mulva egy pár százéves is megér, mint olcsóbbfajta és kevésbé hasznos. Így vagyunk a bélyegekkal is. A közhasznosítás életbelépése alkalmából új postai értékek jönnek forgalomba s a mostaniakat végleg

bevonják. Tehát a bélyegeket is mint megannyi régiségcsirákat tekinthetjük, kivált azok, a kik a bélyeggyűjtés nemes sportját üzik. Mihelyt az új jegyeket árusítani kezdik, a mostaniak értéktelen papírosszelekké válnak, de a gyűjteményekben ugyanakkor egyszerre felszál az értékök. A bélyeggyűjtők szenvedélyére az állam is spekulál s egy kis ártatlan üzletet akar csinálni, mielőtt a mostani jegyekből fönmaradó készletet megsemmisíti. A nagyváradi postaigazgatóságtól épen ma kaptuk meg a gyűjtőket közelről érdeklő fölhívást, hogy: „miután a keresk. miniszternek e tárgyban kiadott rendelete folytán a mostani postai értékjegyek már csak rövid ideig (legfeljebb három hónapig) lesznek beszerezhetők, a gyűjtők siessenek mindazon jegyeket beszerezni, a melyek gyűjteményük kiegészítésére szükségesek, mert a jelenlegi bélyegek ára, mihelyt a forgalomból kikerülnek, kétségtelenül épen föl fog emelkedni.“ A mostani bélyeg tehát teljesen elveszti értékét, de az ázsioja angyobb lesz, mint az ára volt . . .

— **Hajóhadunk szaporítása.** A magyar delegáció tengerészeti albizottsága — mint tudósítónk táviratozza — ma délelőtt 10 órakor Pallavicini Ede őrgrof elnöklete alatt ülést tartott, melyen a haditengerészet költségvetését tárgyalták. Jelen voltak a közös kormány részéről Krieghammer Ödön báró közös hadügyminiszter, Kállay Béni közös pénzügyminiszter és Spauv báró tengernagy a tengerészeti osztály főnöke; továbbá Budisavhjevics tengerészeti vezérbiztos, Görz sorhajókapitány, Müller korvettkapitány, László, Hauser és Reményi sorhajóhadnagyok és Taflir tengerészeti biztos. A magyar kormány részéről megjelent Széchenyi Manó ő felsége személye körüli miniszter. Teleki Sándor gróf előadó ismertette a költségvetést. A flottaszaporítás kérdése körül hosszabb vita volt, de végre is partvédelmi célokból megszavazták a kért költségeket.

— **Halál reggelizés közben.** Általános ismerték Aradon Balta Lajos 48-as honvédfőhadnagyot, ki első halottja lett városunkban az új esztendőnek. Halála váratlanul jött, amennyiben minden előjel nélkül egyszerre érte el az öreg urat a Michl-féle sörcsarnokban reggelizés közben. Vasárnap is rendes sétájának elvégzése után a színházi sörcsarnokba tért be, hol szokása szerint villásreggelit rendelt. Alig evett azonban egy-két falatot, egyszerre csak hangoz felkiáltással a fejéhez kapott, majd lebukott a földre. A vendéglőben levők és a pinczerek hamar segítségére siettek s felemelve őt, átvitték a kis szeparéba. S addig is, míg orvos után futottak, megpróbálták mindenkép élesztgetni, miután nem első eset volt nála, hogy vértólulást kapva, összeesett. Minden élesztgetési kísérlet azonban hiába volt, mert mikorra dr. Leitner Ernő városi kerületi orvos megérkezett, Balta Lajos már kiszenvedett. Balta a délelőtt folyamán még Murády Álmos rendőrhadnaggyal igazoltatta személyazonosságát, hogy esedékes nyugdíját felvehesse. A hirtelen elhalt holttestét Zrínyi-utca 4. számú lakására szállították s Battonyán lakó rokonait táviratilag értesítették a gyászos esetről.

— **Véletlen gyilkosság és öngyilkosság.** Fiuméből táviratozza tudósítónk ezt a megrendítő tragédiát. Rudan Amadé, fiumei bank főtitkviselője együtt ült egy kávéházban Baborschi nevű ügynökkel, a buccarii tengerészeti akadémia igazgatójának testvaröcscsével. Rudan panaszkodott, hogy fáj a feje, erre Baborschi zsebébe nyúlt, s fehér port adott neki, a melyről azt hitte, hogy az antipirin. Rudan bevette, de még rosszabbul lett, s haza ment. Alig ért haza, irtózatos kinok között meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy strichninnel mérgezték meg. Baborschi vadász ember, s mint ilyen hordott magával strichnint. Tévedésből ezt adta be barátjának antipirin helyett. Mikor a szerencsétlenségről értesült, annyira kétség-

beesett, hogy föbe lőtte magát. Az eset nagy részvétet kelt városzerte.

— **Az angol posta magyar gratulációja.** Most nyílt meg a Budapest-London közötti közvetlen telefonösszeköttetés. Ebből az alkalomból kellemes meglepetés érte — mint tudósítónk táviratozza — a budapesti posta és távirida főigazgatóságot. A londoni General Post Office főigazgatója Lampe következő magyar szövegű távirattal üdvözölte magyar kollegáit:

Az újév alkalmából szíves üdvözlötünket küldjük a magyar kollegáknak. Eljen Magyarország!

A magyar posta szép szavakkal köszönte és viszonzta a rokonszenves üdvözlést.

— **A munkások délutánja.** A munkásképző intézmény vasárnap délutáni előadását ismét nagy közönség nézte végig. A program kiemelkedő része volt Lauko Albert főreáliskolai tanár előadása Velenczéről. Az érdekes, tanulságos ismertetés vonzó hangjával mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét. Az előadást Rozsnyay Kálmán gyógyszerész illusztrálta sci-optikonján vetített remek képekkel. A műsor többi számait Falusi Albert saját költeményének elszavalása, és az aradi munkásdalárda éneke tették ki. Jövő vasárnap Szávay Gyula, a győri kereskedelmi és iparkamara titkára tart előadást az amerikai ipari és munkásviszonyokról. Január 14-én Bartha Andor dr. kereskedelemügyi miniszteri titkár fog előadást tartani a munkáskérdésről, a melynek terén kiváló szakember.

— **Ujabb vasuti baleset.** Az államvasutakon az utolsó napokban egymást követik a balesetek. Ma — mint tudósítónk táviratozza — a Bécs-budapesti gyorsvonat érkezett Budapestre három órai késéssel. A vasut elmaradása nagy izgatottságot keltett a fővárosban, mert az a hír terjedt el, hogy ismét összeütközés volt, a melynek több emberélet is esett áldozatul. Szerencsére ezuttal az aggodalom szülte hírtéves volt. A gyorsvonatnak csak a mozdonya romlott meg utközben, ezért késett oly hosszú ideig. A három órai késés következtében a vonatcsatlakozásban is zavarok támadtak, s a hétfői posta lemaradt.

— **Fordulat a tápiogyörgyei ügyben.** A tápiogyörgyei rejtélyt — mint tudósítónk táviratozza — a vizsgálat megoldotta. Teszary vizsgálóbíró visszatért már Szolnokra. A kihallgatások megállapították, hogy Gottescha Gyula öngyilkos lett, s Fluck Márta csak véletlen tanuja volt a szerencsétlenségnek. A tanu vallomások és a helyszíni vizsgálat nem adtak bizonyítékot arra nézve, hogy Fluck Márta bűnös volna. Legközelebb már elő fogja az ügyesség terjeszteni a vizsgálat alapján indítványát.

— **Sik Sándor halála.** A magyar jogászvilágnak gyásza van. A magyar jogi irodalom egyik legkiválóbb művelője: Sik Sándor fővárosi ügyvéd élete 46. évében rövid betegség után tegnap elhunyt.

Sik Sándor nem érthette meg az esküdt' bíráskodás életpeléptetését. A jogszolgáltatás terén a szabadelvű haladás eszméiért lankadatlan erővel, nagy hévvel küzdött. Az esküdt'széki intézmény általánosításáért harcolók között az első sorban állott. Mint jogász kiváló tudással üldözte a reakcionárius intézkedéseket. A budapesti esküdt'szék mint tüzes védőt ismerte Sik Sándort. Polgári pörökkel nem igen szeretett foglalkozni. Ideális gondolkodásánál fogva végrehajtással járó pört el se fogadott. A politikai életben is szerepelt, több ízben fel is lépett képviselőjelöltnek, de mandátumhoz nem juthatott. Sik Sándornak nagy érdeme volt a Magyar Egyesület magalkotásában s működésében. Ez az egyesület, amelyre még mindig oly nagy szükség lenne, csak addig élt, amíg Sik Sándor volt a főtitkára. A millennium alkalmával a budapesti ügyvédi kamara megbizta őt a magyar ügyvédség történetének megírásával. Az utolsó években e nagy munkáján dolgozott. Néhány hónap előtt kinos vesébját kapott, amely ellen Abbázia déli éghajlata alatt keresett enyhülést. Még november 25-én leutazott Abbáziába, azt remélve, hogy

egészsége helyre álland. Sokáig nem irt családjának; — felesége rosszat sejtve utána utazott és férjét súlyos betegen találta.

A karácsonyi ünnepet gyermekei körében óhajtották tölteni és betegen tért vissza december 23-án a fővárosba.

Sik Sándor 1853-ban Pozsonyban született.

Betegsége kényszerítette, hogy újból ágyba feküdjék, ahonnan nem is kelt fel többé. Tegnap, az újév napján, déli egy órakor halt meg. Özvegy s öt árva siratja. Temetése Szentkirály-utca 11. szám alatt lévő lakásáról holnap, szerdán d. u. 3 órakor lesz.

— **A vasuti bérletjegyek.** Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter, méltányolva egyrészt azokat a nehézségeket, melyeket az 1900. évre szóló vasuti jegyek kezelése, illetőleg kiállításuk az államvasutak igazgatóságánál okoz, másrészt különös figyelemben részesítve azokat a nem ritkán fontos okokat, amelyek megakadályozták, hogy különösen az azzal ellátott köztisztviselők vasuti bérlet- és szabadjegyeiket fennakadás nélkül használhassák, értesítette az államvasutak igazgatóságát, hogy az 1899. évre kiállított államvasuti összes bérlet- és szabadjegyek érvényét 1900. évi január 15-ig kiterjesztette.

— **Egy tisztviselő főnyereménye.** Fortuna istenasszony a bájait nagyon ritkán mutogatja a tisztviselők felé. Tegnap megtörtént, hogy a kegyes Fortuna olyan fejedelmi ajándékot juttatott a szegedi üzletvezetőség egyik tisztviselőjének, hogy az alighanem fölötté áll az összes újévi ajándékoknak. Csékei Vass Lajos az a boldog ember, akinek az újév első napja kerek százezer koronát hozott. A szerencsés vasuti tisztviselő az államsorsjátékon nyerte ezt a horribilis summát a tegnapi huzáson. Csékei Vass Lajos vagyons, nős ember, akit nem először ér az ilyen kellemes meglepetés és most sem illeődött meg valami nagyon a főnyeremény hírére. A legnagyobb flegmával fogadta a hivataltársainak üdvözlését és arra a kérdésre, hogy mit fog most csinálni, egyszerűen csak annyit mondott, hogy:

— Hát felveszem a pénzt.

— **Egységes időjelzés Budapesten.** Halmos János polgármester, ez időszerint életrevaló eszme keresztülvitelén fáradozik. Általános ugyanis a panasz, a miatt, hogy Budapest székesfőváros nyilvános órái egyáltalában nem megbízhatók a pontos időmutatás tekintetében; a déli idő jelzése napról-napra megtörténik ugyan — mozsárlövéssel — a budai főreáliskola udvarán, ennek a hangja azonban olyan gyöngye, hogy csak a közeli környéken hallható. A polgármester tehát, hogy a bajon segítsen, azt tervezi, hogy a Gellérthegyi citadella elhagyatott kazamátáinak egyikét kijavíttatja s oda, a hadtestparancsnokság útján megszerzendő nagyobb kaliberű ágyút állíttat, a melyet az e célra odarendelt állandó ór, pontban déli tizenkét órakor elsüt. A hadtestparancsnokság készségesen hajlandó egy régi Uchatius-ágyút átengedni s a szükséges puskaport is olcsó árban kiszolgáltatni. A hadtestparancsnokság megengedi azt is, hogy az ágyú mellé rendelt polgári órt, egy tüzér altiszt kellőleg betanítsa az ágyú helyes kezelésére. Ha mindez teljesedésbe megy, akkor a Gellérthegyről eldördülő ágyulövés hangja az egész fővárosban meg fog hallatszani s így ezután pontos időjelzésben nem lesz hiány.

— **A lelkesi jövedelmek kiegészítése.** Két évtized előtt határozta el a törvényhozás, hogy azoknak a lelkeseknek fizetését, a kik nem éri el az 1200 koronát, illetőleg az alacsonyabb kvalifikációval bíróké a 600 koronát, ezen összegekre kiegészíti. Három évi időt szabtak meg akkor, hogy ezen belül fokozatosan történjenek meg az összes lelkesek jövedelmének kiegészítése, mert tartottak attól, hogy egyszerre az átmenetet nem tudná elviselni az állam pénzügyi helyzete. Egy millió korona volt erre a célra felvéve a múlt év költségvetésébe. Most a részletes számadásokból kitűnt, hogy ha minden hiányos jövedelmet már most kiegészítenek, akkor is csak 252.578 koronával több kell s miután ez a csekély összeg nem lenne indokolt a három évre való elosztást, *Wlassics* miniszter törvényjavaslatot ter-

jesztett be ily összegű póthitel megszavazása iránt. A törvényjavaslatot ma küldötték szét a képviselőház tagjainak s rövid idő múlva bizottsági tárgyalás alá kerül.

— **Az angol harczosok karácsonya.** A Transvalban harczoló angol katonák, mint a *Figaro* talán csak gunyolódásból írja, vigan töltötték karácsony estéjét Sir Redver Buller chieveley táborában. A királyné-küldötte csokoládé-halmokat jókedvűen fogyasztották el az őrtüzek körül. A *Daily Telegraph* szekérszámra ajándékozta meg a katonákat jóféle plum cakekkel. A nagy angol világlapnak levelezője is részt vett az ünnepi lakomán s lekapta hamarján az étrendet, a mely érdekesség dolgában nem áll utolsó helyütt még a délafrikai események sorában sem. Az étlapon így sorakoztak a fogások:

Soupe á la Colenso

Saumon á la Tugela

Entrées á la Ladysmith et á la Grublers-Kloof

Entrée á la Trek ox

Puddings á la John Bull et cakes á la

Daily Telegraph

Mincepies á la lydditte.

Ezeket ették a szent estén. Másnap gyönyörű idejük volt. Ki ütött a nap és örült heveséggel pörkölte a katonákat. Délután azért mégis nekiláttak a mulatásnak s footballoztak és cricketet játszottak.

— **Ki lett az ujszentannai bíró?** Egyik ma érkezett debreczeni lap táviratai közt az alább következő nevezetes hír ötlött a szemünkbe;

Bíróválasztás Uj-Szent-Annán.

Arad, decz. 29. A megismételt bíróválasztásnál Páris Gábor visszalépett s a többi jelöltek közül Anter Jánost választották meg.

Szegény Páris Gábor! Igazán kár, hogy visszalépett, mert kitudja, minő kilátásai lehettek volna a világsi főszolgabírónak arra, hogy Ujszentannán megválasztják községi bírónak.

— **Szerencsétlenül járt tanár.** *Danielovich* Kálmán trencsényi tanár az újév napjára meg akarta látogatni egy vidéken lakó ismerősét, s már megindult a vonat, mikor a Zsolnáról Pozsonyba menő vonatra akart szállni. A vonat lépcsőjén valahogy megcsuszott s oly szerencsétlenül bukott le, hogy a vonat kerekei közé került. Összetört tagokkal, haldokolva szállították el a katasztrófa színhelyéről. Már nem lehetett segíteni. A szerencsétlen tanár rövid kintlódás után meghalt.

— **Tiltakozás a kikosarazás gyanuja ellen.** Némely városban a lapok nyilttéri rovata sokkal érdekesebb a lap beltartalmánál. Ötletes nyilttéri közleménnyel találkozunk a *Brassói Lapok* legutóbbi számában, a hoi egy uri ember tiltakozik a gyanúsítás ellen, minha őt kikosarazták volna. Ime az érdekes védekezés:

Nyilttér.

Azon hírekre vonatkozólag, mely szerint engem egy kisasszony kikosarazott volna, ez uton hozom tudomására mindazoknak, kik irántam ily jóindulatu érdeklődést tanúsítanak, hogy nekem nősülési szándékom ez ideig nem volt s ezen mende-monda nem egyéb rosszakaratu híresztelésnél.

Szende Gyula
máv. vámtiszt.

— **Óvodai ingyenes helyek.** A radnai-ut 22. szám alatt lévő *Borsiczky* Lajosné-féle a kápolna utca 2. szám alatt lévő *Popovics* Helén-féle magán gyermekmenedékházaknál és az új-terem-utca 8. szám alatt lévő *Rácz* Hermin magánóvodánál 25—25 városi ingyenes hely lesz betöltve. Felhívtnak ennél fogva az azok környékén lakó szegénysorsú szülők, hogy azok elnyerhetése végett a városházán az iskolaszéki irodában jelentkezzenek.

— **Meggyilkolt rendőrbiztos.** Borzalmas gyilkosság történt — mint bennünket értesítenek — Szolnokon. *Abel* Gergely volt szolnoki rendőrbiztos az éjjel lemészárolták. A vizsgálatot nyomban megindították, azonban ez ideig semmi pozitív eredményre nem vezetett. A meggyil-

kolt *Abel* felesége is odahaza volt s mégis az állítja, hogy ő nem tud semmit a gyilkosról, azonban a vizsgálatot ő ellene is megindították.

— **A házmester veszedelme.** Budapesti tudósítónk jelenti: Nagy botrány volt ma este a kertész-utca 50. számú házban, a mely botrány aztán az utcán is folytatódott. *Papós* József házmester az új-év örömeire kissé mélyebben nézett a pohár fenekére és este felé mármeglehetősen rózsaszínűnek látta a világot. Viggan dudorászva haladt át az udvaron, a mikor egy csinos szobaciczát vett észre, a ki mellette elsurranva fel akart sietni a lépcsőkön. A jókedvű házmester utána sietett, átkarolta derekát és egy czuppanos csókot nyomott a meglepett leány kívánatos orcájára. Azonban a nemzés rögtön utolérte a kikapós házmestert. A felesége Árgus-szemekkel figyelte minden mozdulatát és a mikor látta, hogy ura mennyire megelégedezik a hitvesi hűségéről, felkapott egy seprűnyelet és éktelenül szidkozódva rohant feléje. *Papós* egy darabig csak elhallgatta felesége szapora nyelvjárását, de a mikor az asszony a seprűnyelet akarta megtánczoltatni a hátán, őt is elhagyta béketűrése. Kiragadta felesége kezéből a seprűnyelet és a szidalmak botvitészekkel kezdte visszafizetni. Az asszony sikoltozva menekült a rabbiatus férj elől és kifutott az utcára. *Papós* mindenütt nyomában volt és ugyancsak agyba-főbe verte az asszonyt. Az utcán is folytatni akarta a verekedést, azonban az utca népe ellene fordult és ugyancsak meggyült volna a baja, ha a csődületre odasiető rendőr nem veszi pártfogásába. *Papós* Józsefné annyira megsérült, hogy a mentők nyílt fejsébet konstataálva, a Rókus-kórházba szállították. A harcias házmester ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Korraiz egy kis hírből.** Egy aradi ur eljött hozzánk és elbeszélte a következő bécsi élményét:

A napokban Bécsben járt. Bemegy egy elegánsabb kávéháza, végig szaiad a tekintete az emberekön. Minő véletlen; ott látja egyik legjobb régi barátját több urral, oda rohan hozzá örvendezve:

— Szervusz, édes Mór! —

Meg akarja ölelni.

De azon Mór! visszahököl sápadtan, elhárítja a baráti szeretkezést és rémülten, sutogva tiltakozik:

— Semmi Mór! engem itt nem hívnak Mór! —

Az aradi barát nagyot néz, nem érti:

— Talán megmismásítottad a nevedet?

— Pszt, te szerencsétlen, hallgass már — sugta a barátja. — *Bécsben vagyunk.*

— De kérlek, Mór . . .

A számára tette a kezét:

— Te, még egy Mór és repülünk . . .

— **A kiállítási nyeremény tárgyak kisorsolása** ma d. u. 4 órakor történt meg *Kovács* Anta rendőrhadnagy s a végrehajtó-bizottság jelenlétében a következő eredménnyel:

Hálószoza berendezés 14426, Toilette asztal 18103, Kotta szekrény 15464, Női íróasztal 19480, Paravan 18560, Női íróasztal 133, Szalon szekrény 4475, Női íróasztal 18922, Kályha ellenző 41, Kályha ellenző 19501, Disz szekrény 18, Disz szekrény 4441, Szalon szekrény 17182, Kályha ellenző 699, Szalon asztal 15555, Varró asztal 1772, Aranyozott tükör 7904, Fali állvány 18905, Virág asztal (oszlop) 15827, Virág oszlop 17263, Fali állvány 590, Szalon asztalka 2615, Virág asztal 1184, Pipere tükör 17235, Gyps szobor 12540, Fali fogó 7503, Törülköző tartó 807, Virág állvány 788, Szalon asztalka 7951, Dohányzó készlet 6474, Hírlap tartó 19261, Plasztikus kép, 16233, Aranyozott consol 845, Aranyozott consol 8533, Plasztikus készlet 6632, Dohányzó készlet 8705, Esernyő tartó 1461, Virág kosár 16992, Szivar doboz 6916, Fénykép tartó 12810, Törülköző tartó 17151, Szobor al 7924, Szobor alak 8262, Naptár 6407, Fényképtartó 2207, Ruha fogas 12677, Kalaptartó 17124, Törülköző tartó 925, Patent létra 16228, Óratartó 871.

A nyeremény tárgyak holnap d. e. 10-óráig a kiállítás helyiségéből elvehetőek.

— **Ismeretlen öngyilkos.** Ma reggel 7 óral Káposztás-Megyeren, a gróf *Károlyi*-féle pultán túl a szántóföldön a munkába haladó

erekek egy 20—22 évesnek látszó, a ruházata tán a munkásosztályhoz tartozó fiatal emberre emlékeztetnek, a ki állott fejével eszméletlenül fejtűt a földön. Mellette hatlövétű forgópisztoly hevert, a melyből egy golyó hiányzott. A szelecsétes fiatal embert, a kinek személyazonosságát nem tudták még megállapítani, a gróf Károlyi-féle kórházba szállították, a hol a halállal vívódik.

Magyar név. Singer Armin nagylaki illetőségű aradi lakos és kiskorú fogadott leánya Berta vezeték nevüket belügyminiszteri engedéllyel „Szántó“-ra változtatták.

Gyilkosság az Arpádtéren című hírnkre az alábbi sorok közlésére kérték meg bennünket: Tek. szerkesztőség! Becsés lapja 1899. decz. 31-iki 111 számában közölt „Gyilkosság az Arpád-téren“ című közleményre vonatkozólag kötelességemnek tartom már üzletem érdekében is kijelenteni, hogy azon állítás, mintha a gyilkosság üzletemben vagy egyáltalán az Arpád-téren történt volna, valószínűleg téves információ alapján nem felel meg a valóságnak, amennyiben az illetők nálam csak összehálkoztak s egy jó óra mulva üzletemből eltávozva egész más utcában történt a verekedés illetőleg gyilkosság. Tisztelettel Grünwald Simon névvel, Arpád-térk.

A huszadik század ünnepélyesen bevonult. Bizonyos szakferfiak hiába tagadják. Merész szárnyasítottaságát hallottuk a levegőben életünk legnevezetesebb Szilveszter-éjszakáján. Sokáig ingadoztunk mi is 20 és 19 között, már hogy ne, mikor nagy-hírű tudósok, fejedelmek is hajba kapnak miatta. De nem lévén sajátosságunk a késhegyig menő vitatkozás, tréfára kanyarítottuk a dolgot... hát legyen 19, hát legyen 20, bánjuk is mi azt, csak szilveszteri multságunkat ne zavarja semmi.

Háromnegyed tizenkettő — kicsoda feszkelődés, ideges mozgás! Tizenöt percz mulva ránk virrad az új esztendő s mi tisztába se legyünk az-zal, hogy hát tizenöt percz mulva az század kontóján élünk-e? — Uraim, uraim döntsünk hát! De nem tudunk semmire sem menni, csak bámultunk magunk elé, elakadt a nyelv és észre sem vettük, hogy telt poharaink kínálkozóan sanditanak felénk. Még egy percz, egy árva, egyetlenegy minuta, egy nagy, kínos utolsó lehelet... hörögés — és — és betopant a huszadik század! A huszadik század! Ó, senki más. Jelen valóságával bevilágított az elmünkbe, ozonjával fölpezsdítette a szívet, dobogtatott a szív és büszke, merész sugárakat lövöldöztek pillantásaink... Oh, ez nem lehet más, mint a huszadik század, az ó bűbajos ereje, érintetlen szüzessége, titokzatos missziója hatott meg bennünket. Nem vagyunk többé századvégiak. Lepattant rólunk a „fin de siècle“ ernyedt burka, éreztük, láttuk a huszadik század jöttét, benne élünk, benne vagyunk, az ó levegőjét szívjuk.

Mint értesülünk, az idej farsang szokatlanul élénk lesz. Nagyban folynak az előkészületek, de van is valami érdekes, csiklandozó abban: résztvenni az új század legelső farsangján. A farsangi szezonra nagyban készül Porter Vilmos koronás aruházata is. Hogy tombola-tárgyak beszerzésére megnyire illetékes forrás, azt mindenki tudja. Külön nagy raktárt fog azonban tartani báli toalett- és jelmez-cikkekben (kotillon, álarcz, keztyűk, pipere és illatszer dolgok stb.) Az érdeklődők mindent meg fognak ott találni oly kitűnő választékban és jutányos árak mellett, hogy megfelelőbben még csak kívánni sem lehet.

T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

VÁROS ÉS MEGYE.

Sorrendje

Az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1900. évi január hó 10-ik napján d. u. 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. Polgármester jelentése múlt évi deczember hóról. 2. A tanács jelentése a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter rendeletére az 1900-ik évi városi köz költségvetés jóváhagyása tárgyában. 3. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium intézkvénye a bejelentési hivatalnál az 1900-ik évtől kezdve rendszeresített egy

rendőrsegéd-tisztai állás szervezése tárgyában. 4. Győrvarmegye közönségének kérelme a Duna romboló árja által sujtott árvizkárosultak segélyezése iránt. 5. Kolozsvármegye alispánjának átirata az országgyűlési képviselők választásának alkalmával a megyében, vagy a városban a közélet terén érdemeket szerzett férfiaknak országgyűlési képviselőkké való megválasztása iránt. 6. Arad sz. kir. város központi választmányának jelentése az 1900-ik évre érvényes országgyűlési képviselők választók névjegyzékének kiigazítása iránt. 7. Jegyzőkönyv Arad sz. kir. közpöntárának évnegyedes megvizsgálásáról. 8. Az Aradon tervezett gyapot-fonó- és szövő-gyár részére 11 egész 363/1100 hold városi törzsvagyon átengedése tárgyában hozandó határozás iránt. 9. Arad-Gáj külvárosi gör. kel. szerb egyházközség kérelme 200 korona kántori díj megszavazása iránt. 10. A polgármester előterjesztése a közigazgatási bizottságba 5 tag választása iránt. 11. U. a. a lovató-bizottság megalakítása iránt. 12. U. a. az igazoló-választmány megalakítása iránt. 13. U. a. a legtöbb adófizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékének kiegészítése iránt. 14. U. a. az új törvényhatósági bizottsági tagoknak szakbizottságokba való beosztása iránt. 15. U. a. a mértékhitelítési hivatalnál üresedésbe jött segéd-tisztai állás tárgyában. 16. Kapdeő Lajos és Somogyi Gyula keresk. akadémiai tanárok kérvénye az általuk az aradvárosi nyugdíjalapba befizetett s az állami nyugdíjintézetbe való át-lépésük folytán az állami nyugdíjintézetnek át-szolgáltatott összegek között javukra mutakozó többlet visszautalványozása iránt. 17. A tanács jelentése a szín- és bérház épületben lévő sör-csarnok és mellékhelyiségek bérbeadása iránt tartott árverés eredményéről. 18. U. a. Kohn Lajosnak az általa Kapa-utca 47.a) sz. a. lakássá átalakított istálló-épület községi adómentessége tárgyában.

Institoris Kálmán,
jegyző.

Ajándék a gyűjtőknek.

Aki az Aradi Közlönynek öt új negyedéves előfizetőt gyűjt, az teljesen ingyen és bérmentve kapja meg a magyar könyvpiac legszebb disz munkáját

Mikszáth Kálmánnak

A JÓ PALÓCZOK

című 50 koronás művét.

Aki az Aradi Közlönynek három új negyedéves előfizetőt gyűjt, az teljesen ingyen és bérmentve kapja meg

Bartók Lajosnak

TÉLI REGÉK

című 32 koronás gyönyörű aczélmetszettekkel illusztrált disz munkáját.

Beküldött czimekre mutatványszámokat az Aradi Közlönyből két hétig ingyen küld a kiadóhivatal.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A filharmonia-egyesület működő tagjai ez uton is figyelmeztetve lesznek, hogy a próba holnap, csütörtök este 8 órákor lesz a polgári fiu iskola disztermében megtartva. A jövő héten a rendes napon lesz ismét próba. Az elnökség.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. I. Csermó. Lapunkat óriási anyagi áldozatok árán fejleszti a kiadóhivatal, még pedig a jövőben talán az eddiginél is fokozottabb mérvben. Teljesen jogosult tehát, hogy a kedvezményes előfizetéseket egyszer és mindenkorra beszüntette. A már beküldött összeg a mai napon postán visszament.

B. R. Battonya. Öt negyedéves előfizetőt kell gyűjtenie, hogy a „Jó palócok“-at megkapja. A bekü-

dött három új előfizető után a „Téli regék“ ezimű gyönyörű disz művet küldte el a kiadóhivatal.

Kedvezményes. Az ön által ajánlott havi előfizetést a kiadóhivatal elfogadja. Helyben havonta két korona. Az ajándék könyveket így is megkapja.

NAPIREND.

Január 3. Szerda. Róm. kath. naptár: Genováva. — Protestáns naptár: Genováva. — Görög-keleti naptár (december 22.): Anasztázia. — A nap két 7 óra 33 perczkor, nyugszik 4 óra 4 perczkor. — A hold két 8 óra 33 perczkor, nyugszik 6 óra 49 perczkor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órákor 768.1 milliméter, délután 2 órákor 765.4 milliméter. Hőmérséklet reggel 7 órákor C° + 4.2, délután 2 órákor C° + 7.8. Szél iránya és ereje reggel 7 órákor DK. 2, délután 2 órákor K. 4. Felhőzet reggel 7 órákor borult, délután 2 órákor borult, csepeg. Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Ködös, jelentékeny csapadék nélkül, fagy-pont körül hőmérséklet.

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. — Belépti-díj: Hétköznap 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekllyemuzeum helyisége mellett ülésterem.

Január 7. Az aradi vonós-négyes kamarazene hangversenye délután 5 órákor (Központi szálló.)

Január 10. Városi közgyűlés délután 4 órákor.

Január 14. A német-perégi gazdák szarvasmarha tenyésztő szövetkezetének alakuló közgyűlése.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, január 2

Kellemes, lanyha időjárás, mely napok óta tart, jó hatással van veteményeinkre és ez is okozza a buza árának csökkenését.

Semmi üzlet, minden pang. A kereskedővilág nem bocsájtkozik spekulációba, eleget veszít az idén már ugyis őszi vételénél, nem kockáztat már egy fillért sem.

A mai nagy hetipiacz jó része a vízi malomokba került, melyeknek őrlési szükségletük fedezésére kifizetődik 10—20 krral többlet és adni télenként.

Behozatott mintegy 2—2500 métermázsas jó minőségű buza és mintegy 1—1200 métermázsas tengeri.

Árak korona-értékben:

1-ső minőségű buza 14.40—14.60.

Közép minőségű buza 14.20.

Tengeri 8.60.

Rozs névleges jegyzés 11.00—11.20.

Arpa névleges jegyzés 10.60—10.70.

Zab névleges jegyzés 8.60—8.70.

Az irányzat lanyha.

— A városi tüzbiztosítás. Ismeretes, hogy a főváros elhatározta a kötelező városi tüzbiztosítást. Ez ellen a biztosító társaságok füt-fát megmozgattak. A kérdés még ma sem dől el. Mindazáltal reánk nézve is igen érdekesek az adatok, a melyeket a berlini tüzoltóság most megjelent évkönyvében a Berlinben fönálló kötelező tüzbiztosításra vonatkozólag találunk. 1898. évben az összes biztosított ingatlanok biztosítási összege 3382 millió márká, az ingóké 3.490 millió márká volt; a fizetett tüzkárpótlás 1.267.958, illetve 1.919.574 márká, a mi 0.033, illetőleg az ingóknál 0.055% kárt jelent. Vagyis a mi pénzünkben kifejezve az arányt minden 1000 forint biztosított összeg után 33 krajczár kárt fizettek az ingatlanoknál és 55 krajczárt az ingóknál. A tíz éve kimutatott károk erős emelkedést tüntetnek föl. — Az 1898. évben 639.413.954 márkára rugó értékű biztosítás alatt levő fenyegetett tulajdonra 2.650.707 márká kártérítést fizettek. Az ezenkívül tönkrement biztosítatlan tulajdonok értéke körülbelül 60.912 frt.

— A bécsi hitelsorsjegyek mai sorsolásánál a következő sorszámokat húzták ki: 178, 302, 320, 421, 1051, 1056, 1138, 1230, 1369, 1720, 1772, 1942, 2082, 2150, 2245, 2350, 2520, 2796, 2931, 3166, 3418, 3451, 3519, 3535, 3589, 3700, 3719, 3806, 3817, 3846, 3917, 3993, 4052, és 4147. A 300.000 koronás főnyeremény 3709 sor. 83 sz., a 60.000 koronás második nyeremény 1369 sor. 56 számra, a 30.000 koronás harma-

dik nyereség 1138 sor. 73 sz. esett. 10,000 koronát nyertek 178 sor. 76 sz. és 3418 sor. 66 sz. 4000 koronát nyertek 1369 sor. 5 sz., 3993 sor. 22 sz. 3000 koronát nyertek 8166 sor. 29 sz., 3459 sor. 1 sz., 3519 sor. 56 sz. 2000 koronát nyertek 1720 sor. 33 sz. 3418 sor. 79 sz. és 3535 sor. 51 sz.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 2.

Délitőzsde. Buzukínálát mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Nagyon nyugodt irányzat mellett 44,000 métermázsza került forgalomba, változatlan árákon. Egyéb gabonanemő változatlan. Időjárás ködös, nedves.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.83—7.84
Buza szeptemberre	7.94—7.95
Rozs áprilisra	6.42—6.43
Zab áprilisra	5.06—5.07
Tengeri májusra	4.94—4.95
Repce szeptemberre	11.70—11.80

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.81—7.82
Buza szeptemberre	7.94—7.95
Rozs áprilisra	6.48—6.50
Zab áprilisra	5.02—5.03
Tengeri májusra	4.93—4.94
Repce szeptemberre	11.70—11.80

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	753.20
Magyar hitelrészvény	750.—
Leszámitolóbank részvény	505.—
Rima-Murányi vasmű részvény	666.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	643.50
Közúti vasút	669.50
Városi villamos vasút részvény	350.—

S z e s z ű z i e t

— Január 2. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 55 frt — kr, kicsinyben 56 frt — kr, fagyban nyers szesz 55 frt 56 frt 50 kr, kicsinyben 57 frt 50 kr hordó nélkül per 100 liter 0/0 beleértve 35 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 5 frt 50 kr métermázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. január 2.

Magyar aranyárjádék 40/0	116.50
Magyar koronárjádék 40/0	94.75
Magyar arany 4 1/2 0/0	120.—
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	99.75
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	94.50
Magyar ártalmegváltási kötvény	99.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	94.25
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	160.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	137.—
Osztrák papírjádék	98.40
Osztrák járadék ezüst	98.40
Osztrák járadék arany	115.50
Koronárjádék	98.75
1860-iki államsorsjegyek	136.—
Osztrák-magyar bankrészvény	915.—
Magyar hitelbank részvény	377.—
Osztrák hitelintézet részvény	377.90
Osztrák-magyar államvasút	322.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.83
Német birodalmi marka	59.07
London	121.50
Páris	48.—

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL

Budapest felé indul:	
Nagyváradra reggel	5.10
Gyorsvonat reggel	8.18
Személyvonat d. e.	11.20
Szm. sz. tv. délután	3.56
Gyorsvonat délután	4.21
Személyvonat este	9.35

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat délután	12.11
Soborsinig délután	2.04
Személyvonat d. u.	4.30

Temesvár felé:

Személyvonat reggel	6.20
Személyvonat d. e.	11.56
Vegyesvonat délután	5.—

Szeged felé:

Személyvonat reggel	7.15
Vegyesvonat délután	4.16

Brád felé:

Személyvonat reggel	6.25
Vegyesvonat d. u.	12.06
Borosbesig szv. du.	5.20

ARADRA

Budapest felől érkezik:	
Személyvonat reggel	6.05
Szm. sz. tv. reggel	9.10
Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat este	7.11
Szm. sz. Szolnokról este	8.48

Erdély felől:

Soborsinról reggel	6.59
Személyvonat d. e.	10.50
Radnáról délután	2.36
Gyorsvonat délután	4.06
Személyvonat este	8.57

Temesvár felől:

Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. u.	3.44
Személyvonat éjjel	10.55

Szeged felől:

Személyvonat reggel	8.46
Vegyesvonat este	7.49

Brád felől:

Borosbesiről szv. reg	8.03
Vegyesvonat d. e.	11.—
Személyvonat este	7.—

REGENY-CSARNOK.

Dr. Moreau szigete.

— Regény. —

Írta: H. G. Wells.

Az Aradi Közlöny számára fordította:

[15] Mikos Lajos. (Utánnyomás tílos.) (Folytatás.)

Kinyújtottam kezemet. A sarokbeli szürke teremtés előre hajolt. — Ne merj négykézláb járnai, ez a törvény. Nem vagyunk emberek? szölt. Furcsa, eltorzított mancsot nyújtott felém s megfogta ujjaimat. Mancsa csaknem olyan volt, mint valami karmokban végződő özpata. Meglepetésemben és kinomban csaknem felordítottam. Arcza előrehajolt s rámeredt körmeimre, belejutott a bejárat fényébe, s dermesztő borzalommal láttam, hogy arcza nem volt sem állati, sem emberi, hanem pusztán szürke szőr-csomó volt három sötétebb boltos üreggel, a mely a két szemet és a száját jelezte.

— Kis körmei vannak, mozgott az ocsmány teremtés szőrös szája. — Rendben van. — Eleresztette kezemet s én ösztönszerűleg botom után kaptam.

— Gyökereket és növényeket egyél — ez az ő akarata, szölt a majomember.

— En vagyok a törvénytmondó, szölt a szürke alak. Ide kerül mindenki, a ki új, hogy megtanulja a törvényt. A sötétben ülök s a törvényt mondom.

— Ugy van, szölt az egyik fenevad az ajtóban.

Nagy a büntetése a törvénytsejgőknek. Nem menekül senki.

— Nem menekül senki, szölt a vad népség, lopva egymásra tekintgetve.

— Senki, senki, szölt a majomember. — Nem menekül senki. Látod! Egyszer elkövettem egy kis hibát. S megégették, megpörkölték a kezemet. Ő hatalmas, ő jó!

— Senki sem menekül, szölt a szürke teremtés a sarokban. — Mindenki attól óvakodjék, a mihez kedve van! Mire vágódol, nem tudjuk; de meg fogjuk tudni. Vannak, a kik azután kíváncznak, a mi mozog, a kik szeretnek lesben állni, bujkálni, várakozni, ugrani, ölni és harapni: harapni mélyen, erősen, szürcsölve a vért . . . Ez hiba. „Ne merj más emberre vadászni; ez a törvény. Nem vagyunk emberek? Ne merj húst vagy halat enni, ez a törvény. Nem vagyunk emberek?”

— Senkisémet menekül, szölt egy tarkabőrű fenevad az ajtóban.

— Mindenki attól óvakodjék, a mihez kedve van, szölt a szürke törvénytmondó. Vannak, a kik szeretik fogukkal és kezükkel turni a gyökereket . . . Ez hiba.

— Senkisémet menekül, szölt egyszerre néhány hang az ajtóban.

— Vannak, a kik fára másznak, vannak, a kik felkaparják a holtak sírjait; vannak, a kik ok nélkül küzdenek homlokkal, rugdalóznak, karmolnak, harapnak; vannak, a kik szeretik a piszkot.

— Senkisémet menekül, szölt a majomember, tarkóját vakarva.

— Senkisémet menekül, szölt a kis piros lajhárszerű teremtés.

— A büntetés biztos és szigorú. Azért hát tanulják meg a törvényt. Mondjátok a szavakat s erre újra megkezdődött a törvény egész furcsa litániája s újra valamennyien elkezdünk himbálózni és énekelni. Fejem kábult volt már ettől a zagyvaságból és a rettenetes büztől; de állhatatos voltam, remélve, hogy csakhamar valami hasznos leleplezésre jutok. — Ne merj négykézláb járnai; ez a törvény. Nem vagyunk emberek?

Oly lármát csaptunk, hogy a kívül kerekedő zűrzavarból semmit sem vettem észre, míg valaki, azt hiszem egyik azok közül a sertés emberek közül, a kiket láttam, be nem toltta fejét a kis piros lajhár fölött a barlangba s be nem kiáltott valamit izgatottan, a mit azonban nem értettem meg. A kiáltásra az ajtóban állók hirtelen eltűntek, majomemberem kirohant, a sötétben ülő hizott, vaskos, szürke szőrrel fődött teremtés követte, s én egyedül maradtam.

S ekkor, mielőtt a bejáratához értem, véreb-ugatást hallottam.

A következő pillanatban kiugrottam a kuny-

hóból kezemből a szöges bottal, s reszketv minden izemben. Elöttem állt háttal, vagy hús-ésetlen állatember, a torz fejüket elfödte félilapoczkájuk. Izgatottan hadonáltak. A többi barlangból más felállatarcok bukkantak elő k-váncsian. Abba az irányba tekintve, a merre többiek néztek, láttam, hogy a barlangos folyosó tulsó végén, a fák árnyéban feltűnik Moreau sötét alakja és sápadt arcza. Visszatartotta az ugrádozó vérebet, s nyomában ledelt Montgomery, kezében revolverrel.

Egy pillanatig a földhöz szegezett arcomat.

Majd megfordultam, láttam, hogy utam hátulról szürke arczu, esetlen szörnyeteg zárj elöl s kis pislogó szemekkel felém közeledik. Körülnéztem s jobbfelől vagy tizenkét yardra elöttem szűk hasadást vettem észre a szikla falban, a melyen fény sugar szűrődött keresztül a félhomályba.

— Megálljon! Kiállott Moreau, a mint hasadék felé indultam, s aztán így kiáltott: — Fogjátok meg!

Erre egymás után felém fordultak a fenevadak. Állati elméjük szerencsére lassan működött.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérlet 89. sz.

Páratlan.

Szerdán, 1900. évi január hó 3-án.

Az igmándi kispap.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Írta: Berczik Árpád. Zenejét szerző: Erkel Elek.

SZEMÉLYEK:

Nagy János	Mezei Peter.	Király Pista	László Gy.
Erzsi. neje	Bácsné.	Lazsák Zsuzsa Felhő Rózi.	
Ferencz, fia	Pintér Imre.	Bátor Bogdán Bács Károly.	
Erzsike	Assael A.	Peti	Hegyesi Gy.
Biri, menyé	Kalocsa R.	Kadarka	Ozako V.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Kleinoscheg-Elysee
a Szegedi Szegő

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyjérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készült

különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. n. platín, brom, brom-platín, albumin, maté és fényes celloidin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell-pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat a kedvességéről elősmert gyermek pillanatok fölvételeim stb.

Uzletáthelyezés miatt mélyen csökkentett árak:

1 életnagyságú nagyított mellkép 30 korona
6 darab mignon-fénykép . . . . . 4 korona
6 darab vizit-fénykép . . . . . 6 korona

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérem.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJÓ

fényképész. Templom-utca, Minorpalota. Bejárat a m. kir. posta mellett.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Huzás holnap!!   **100.000 koronás értékű**
5 egyenként 20.000 koronás értékű
főnyereményeket

20% levonásával készpénzben tartalmaz a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára rendezett

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉK,
 melyek egyetlen sorsjeggyel megnyerhetők **1 koronáért.**

Minden egyes sorsjegy mind a 6 huzáson utánfizetés nélkül játszik.
s így egy sorsjeggyel mind a 6 főnyeremény megnyerhető

200.000 korona összértékben.
Első huzás visszavonhatatlanul már holnap.

Sorsjegyeket ajánl: a Jótékonyági Sorsjáték kezelősege IV. ker., Kossuth Lajos-utca 1. szám.
Aradi Ipar- és népbank, Wallfisch Armin bank- és váltóüzlet.

804—1899. szám.

Nyersbőrök eladása.

A mezőhegyesi m. kir. áll. ménésintézetben 1900. év folyamán levágás vagy elhullás oltán származandó összes nyersbőrök eladása tárgyában **900. évi január hó 19-én délután 10 órakor** alulírt igazgatóságnál ajánlati tárgyalás fogartatni.

A bőrök két csoportban kerülnek eladásra, még pedig:

I. csoportban a szarvasnarha-, bivaly-, ló-, szamár- és sertésbőrök,

II. csoportban a juhbőrök.

Ajánlatot tenni csak csoportonként lehet, s az I. csoportra pályázók 600 korona, a II. csoportra pályázók pedig 100 korona bántépénzt tartoznak ajánlatukhoz csatolni.

Érdeklődők a várható bőrhennyiségek felől való tájékoztatás, továbbá a részletes eladási feltételek és ajánlati minták megtevése érdekében személyesen vagy írásban alulírt igazgatóhoz.

Mezőhegyes, 1899. decz. 16.

A m. kir. áll. ménésbirtok igazgatósága.

1742/899.   3002

Árlejtési hirdetés.

Alólírott előljárással a Borosjenő községében építendő férőhelyiségek telepítésére 7078 frt költséggel árlejtést hirdet. Az árlejtés határnapjául **1900. évi január hó 21-ik napjának d. e. 9 órája** tüzetik ki azzal, hogy írásbeli zárt ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe és csak 1900. január hó 20-ik napjáig fogadtatnak el, ha ajánlattevő azon nyilatkozatával van ellátva, hogy az árverési feltételeket ösmeri s azoknak magát aláveti.

Az árverési feltételek, költségvetés és tervezet Borosjenő község-házánál tekinthetők meg.

Borosjenő, 1899. decz. 27.

Strasser,
jegyző.

Zsuka,
bíró.

26.986—1899.

Hirdetmény.

A 1900. évi egyenes adó fizetési munkálatok foganatba veendő lévén, felhivatik Arad sz. kir. város lakossága, miszerint az adókötelegyének és tárgyak összeírására kiküldött hatósági közegek kérdéseire lelkiismeretesen és legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összeíró közegeket valótlan bemondásokkal tévutra vezeti, vagy munkájokban bármilyen módon akadályozza, az 1883-ik évi XLIV. t.-cz. 10. §-a értelmében 1—50 frtig terjedő bírsággal lesz sújtandó.

Felhivatik továbbá a város közönsége, miszerint az adókövetés alapjául szolgáló vallomási ivatek, melyek ingyen, vétbizonyítvány mellett az adóügyi osztályban vehetők át, az alább

kitűzött határidők alatt, a polgármester megbízásából Kilényi János alszámvevőnél a saját érdekében beadni el ne mulassza, és pedig:

A házbérlőjévedelmi vallomások a folyó 1899. évben keletkezett, még meg nem adózott házakra vonatkozólag az adómentes lakrészek számának és az adómentességet engedélyező végzések számának feltüntetésével folyó évi november 30-ig.

A kereseti adó III. osztálya alá tartozó, az 1899. évben keletkezett, még meg nem adózott üzletek, kereskedések, vállalatok, iparok, vagy más előre nem tudható jövedelmű szellemi és haszonhajtó foglalkozások jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat 1900. évi január 30-ig.

A kereseti adó IV. osztálya alá tartozó, meghatározott évi, vagy havi illetményekre vonatkozó vallomásaikat, továbbá a tőkekamat-adó tárgyat képező kamat vagy életjáradékra vonatkozó vallomásokat 1900. évi január hó 15-ig.

Az általános jövedelmi pótdadó kiszámításánál levonandó, ingatlanokra betáblázott és a folyó évben tényleg kifizetett adóssági kamatokra vonatkozó vallomások 1900. évi január 31-ig. vétbizonyítvány ellen.

Az ebadóra vonatkozó vallomások 1900. évi január hó

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat 1900. évi márczius 30-ig.

A fent érintett vallomások pontos beadása a felek érdekében lévén, megjegyzetetik, hogy aki megfelelő vallomását a fent kitűzött határidő alatt be nem adja, arra az adóhivatalból beszerzendett adatok alapján fog kirovatni, és hogy az adótárgyaknak, az adóköteles jövedelmeknek a kincstár megkárósítása céljából való eltitkolása az 1883. XLIV. t.-cz. 100. §-a értelmében 1—500 frtig terjedő bírságot von maga után.

Arad szab. kir. város tanácsának 1899. évi október 28-án tartott üléséből.

A városi tanács.

404—1899. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Magyar-, Horváth- és Szlavonországo kból származó első sertéseknek Alsó-Ausztria és Morvaországban való szabad kereskedelmi forgalmára vonatkozó korlátozások hatályon kívül helyeztetek.

Arad, 1899. december 23-án.

Salacz,
kir. tanácsos.
polgármester.

Ternovai járási szolgabírája.

2646—899.

Pályázati hirdetés.

A ternovai járási körállatorvosi állás lemondás folytán üresedésbe jöven, — ezen állásnak választás utjáni betöltésére **1900. évi január hó 26-ik napjának d. e. 10 óráját** Taucz község-házához kitűzöm.

A körállatorvos székhelye: Taucz, évi fizetése: 620 forint és 320 forint utiátalány, valamint esetenként 40 kr. látogatási díj. A körhöz 17 község tartozik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy állatorvosi oklevéllel és egyéb bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket hozzám a választást megelőző nap d. u. 5 órájáig annyival inkább nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ternova, 1899. évi december hó 30-án.

Kállay,
főszolgabíró.

3001

4032—1899. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 700 frt évi fizetéssel és lakbérilletménnyel javadalmazott rendőrségedtiszti állás betöltendő lévén, azokat, a kik ezen

állást elyerni óhajtják s az 1883. évi I. t. cz. 19. szakaszában előírt minősítéssel bírnak, ezennel felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám az 1900. évi január hó 5-ig benyujtsák.

Aradon, 1899. évi december hó 22-én.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

Általános feltűnést

keltenek azon

olcsó áruk,

melyek már régóta oly kedvelté teszik

Kraemling Károly**ARAD,**

Asztalos Sándor-utcában levő nődivat és vászonkereskedését, hol legalább 25%-al olcsóbban lehet vásárolni; tehát ajánlatos ez üzlethelyiséget megtekinteni és a mondottak valódiságáról meggyőződést szerezni. Igaz-e, hogy: **női divatkelmék, vásznak, barchettek, kanavászok, asztal- és ágyterítők** stb. cikkek oly feltűnő 2946

olcsóak.

Szőnyegek, függönyök.

Aradváros legolcsóbb bevásárlási helye.

Földes Jódvasas csukamájolaja

Oleum Jecoris Asseli jodoferratum Földes, tartalmaz 5% vasjodürt

Tüdőbaj-görvélykor ellen.

Kitűnő hatású szer mirigygümőkör-görvélykor (scrophulosis), tüdőgümőkör (tuberculosis), heveny és idült hörghurut, mocsárláz (malária) ellen. — Ajánlva: satnya külsejű, ideges lány gerinczű gyermekeknek, fiatal fejlődő leányoknak, gümőkörös (scrophulotikus) egyéneknek.

Általános gyengeség esetében és mint vértisztító; — gége- és tüdőbajosoknak.

A megromlott szervezetet ujjaalakítja. A vérkeringést fokozza és szabályozza.

A vörös vértesteket gyorsan regenerálja. — A gümőkörös mirigyeket gyorsan vissza fejleszti. — Táplál, emeli a test súlyát és a testi erőt.

Könnyen emészthető, a gyomrot nem rontja, dugulást nem okoz.

Benne a jod nem keverék, hanem chemiai processus után egyesítve jön elő.

A vasnak adagolása ez alakban legrationálisabb.

Ára 1 frt 20 kr.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Szőlőkaró eladás.

Zarándi erdőkezelőségünknel, Zaránd község mellett szép

szőlőkaró

ezrenként 24 frtjával kapható.

Raktárunk megyei ut mellett fekszik, tehát a szőlőkaró bármikor szállítható.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

NEUSCHLOSZ-féle RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ERDŐKEZELŐSÉGE**Szapáry-Liget.** 2994**Báli****ujdonságainkat**

figyelmébe ajánljuk!

Különlegességek

selyem, gasier és divatkelmékben.

Valódi francia battistok, himzett és ajour, Caliko bálókra igen alkalmas és minden színben kapható.

Báli belépők (Entree), legyezők

minden kivitelben.

Mennyasszonyi kelengyék nagy raktára.

Fegyházban kötött gyermek-, nő- és férfi harisnyák.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

→ Arad, Szabadság-tér 19. ←